

**Rządowy program
wyrównywania szans edukacyjnych
dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła”
w latach 2025–2027**

Spis treści

WPROWADZENIE.....	3
1. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU	4
2. CEL GŁÓWNY ORAZ CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU	5
3. ODBIORCY WSPARCIA	6
4. KOORDYNACJA PROGRAMU.....	6
5. CHARAKTERYSTYKA ORAZ TRYB I ZASADY REALIZACJI WSPARCIA.....	8
5.1. MODUŁ 1. – POMOC ASYSTENTA.....	8
5.2. MODUŁ 2. – DOBROSTAN SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ.....	17
5.3. MODUŁ 3. – DOSKONALENIE KADR SYSTEMU OŚWIATY	25
6. FINANSOWANIE PROGRAMU	31
7. KONTROLA PROGRAMU	33
8. EWALUACJA.....	33
9. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU	34
10. DZIAŁANIA LEGISLACYJNE.....	47
11. OBOWIĄZKI INFORMACYJNO-PROMOCYJNE	47
SŁOWNIK POJĘĆ	48

WPROWADZENIE

Rządowy program wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła” w latach 2025–2027, zwany dalej „Programem”, stanowi odpowiedź na wyzwania, przed którymi stanęły szkoły polskiego systemu oświaty, nauczyciele i całe społeczności szkolne. Z dnia na dzień jednostki samorządu terytorialnego musiały podjąć wysiłek zorganizowania kształcenia dla tysięcy dzieci, które uciekając przed wojną, znalazły się w polskim systemie oświaty.

Przewidziane w Programie działania mają na celu budowanie przyjaznego środowiska szkolnego, dostosowanego do nowych warunków funkcjonowania szkoły. Program oferuje wsparcie dla szkół polskiego systemu oświaty, ich kadry kierowniczej, nauczycieli i całych społeczności szkolnych, które podjęły się zadania włączenia uczniów z doświadczeniem migracji i uchodźstwa do polskiego systemu oświaty.

Zainteresowani dyrektorzy szkół, nauczyciele, pracownicy niepedagogiczni szkół, pracownicy organów prowadzących oraz pracownicy kuratoriów oświaty otrzymają w ramach Programu możliwość podniesienia swoich kompetencji zawodowych w zakresie pracy z oddziałami, do których uczęszczają uczniowie z doświadczeniem migracji i uchodźstwa, w tym w zakresie pracy z uczniami pochodzenia romskiego.

W ramach Programu społeczności szkolne będą mogły korzystać z dodatkowego wsparcia psychologicznego i doradczego. Dla uczniów przewidziano możliwość udziału w konsultacjach z psychologami, psychoterapeutami, psychiatrami, a także działania doradcze w zakresie wyboru ścieżki edukacyjnej i zawodowej, wspierające starsze roczniki uczniów w procesie wejścia na rynek pracy. Rodzice i prawni opiekunowie uczniów będą mogli otrzymać kompleksowe informacje w zakresie rozwiązywania problemów wychowawczych. Natomiast nauczyciele i inni pracownicy szkół będą mieli możliwość skorzystania z profesjonalnego doradztwa i konsultacji, które pomogą im w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych, jak również uzyskania szeroko pojętej pomocy psychologicznej.

Ponadto Program zakłada opracowanie modelowych programów nauczania dla oddziałów przygotowawczych na wszystkich etapach nauczania, standardów diagnostycznych do oceny indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, a także szereg materiałów metodycznych dla nauczycieli dotyczących metod pracy z uczniami z doświadczeniem migracji i uchodźstwa, w tym z uczniami pochodzenia romskiego.

Rozwiązania zaplanowane w ramach Programu są skierowane do szkół, które identyfikują potrzeby związane z dodatkowym wsparciem nauczycieli i całych społeczności szkolnych w związku z wprowadzeniem obowiązku szkolnego i obowiązku nauki w polskim systemie oświaty dzieci i młodzieży z Ukrainy, w tym dzieci i młodzieży pochodzenia romskiego, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.¹⁾

¹⁾ Zgodnie z danymi z systemu informacji oświatowej, o którym mowa w art. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 152, 858, 1572 i 1933), zwanego dalej „SIO”, w roku szkolnym 2024/2025 (według

Realizacja Programu obejmuje swoim zasięgiem wszystkie województwa.

Program jest realizowany na poziomie centralnym i regionalnym (poziom poszczególnych województw).

W ramach Programu są realizowane 3 moduły:

- 1) moduł 1. – Pomoc asystenta;
- 2) moduł 2. – Dobrostan społeczności szkolnej;
- 3) moduł 3. – Doskonalenie kadr systemu oświaty.

Program jest współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027, działanie 04.17 „Szkoła dla wszystkich”.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację działań określonych w Programie wynosi 499 903 491,80 zł.

W związku z możliwym ryzykiem podwójnego finansowania (oferowane w Programie wsparcie potencjalnie dostępne w krajowych lub regionalnych programach, m.in. w ramach Norweskiego Mechanizmu Finansowego czy też Funduszu Azylu, Migracji i Integracji), Program zapewnia mechanizmy zabezpieczające przed podwójnym finansowaniem²⁾.

Informacje o Programie są zamieszczane na stronie Programu i na stronie internetowej www.efs.men.gov.pl.

Podmioty zaangażowane we wdrażanie Programu są obowiązane prowadzić odpowiednie działania informacyjno-promocyjne mające na celu zapewnienie widoczności oferowanego wsparcia, a także informowanie opinii publicznej o źródle jego finansowania ze środków europejskich oraz efektach realizowanej interwencji. Działania te podlegają bieżącemu monitorowaniu lub kontroli.

1. PODSTAWA PRAWNA PROGRAMU

Podstawę prawną Programu stanowi art. 90u ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2025 r. poz. 881), na podstawie którego przyjęto uchwałę nr 60 Rady Ministrów z dnia 11 lipca 2025 r. w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła” w latach 2025–2027.

Ponadto Program będzie realizowany zgodnie z przepisami:

stanu na dzień 30 września 2024 r., dane pobrane 5 lutego 2025 r.) w szkołach polskiego systemu oświaty uczyło się 151 816 dzieci i młodzieży przybyłych z Ukrainy, co stanowiło ok. 3,03 % ogółu uczniów w polskim systemie oświaty.

²⁾ Podwójne finansowanie jest rozumiane jako więcej niż jednokrotne rozliczenie tego samego wydatku albo tej samej części wydatku z więcej niż jednego źródła finansowania w jakiegokolwiek formie.

- 1) ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737, z późn. zm.³⁾⁴⁾;
- 2) ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2025 r. poz. 337, 620 i 621);
- 3) rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2094 oraz z 2024 r. poz. 1302);
- 4) ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2024 r. poz. 1491, 1761 i 1940);
- 5) ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1320 oraz z 2025 r. poz. 620, 769 i 794).

2. CEL GŁÓWNY ORAZ CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

Celem głównym Programu jest wsparcie szkół, w których pobierają naukę uczniowie i uczennice z Ukrainy, poprzez stworzenie warunków, w których całe społeczności szkolne czują się bezpiecznie, a dzieci i młodzież mogą budować przyjazne relacje rówieśnicze oraz rozwijać swoją wiedzę, umiejętności i kompetencje.

Cel ten zostanie osiągnięty przez realizację celów szczegółowych określonych dla poszczególnych modułów Programu.

Moduł 1.– Pomoc asystenta

Celem modułu 1. jest wsparcie szkół, do których uczęszczają uczniowie i uczennice z Ukrainy, przez dofinansowanie zatrudnienia asystentów, a tym samym zapewnienie pomocy w procesie integracji i adaptacji środowiska szkolnego.

Moduł 2. – Dobrostan społeczności szkolnej

Celem modułu 2. jest podwyższenie poziomu dobrostanu społeczności szkolnej w szkołach, do których uczęszczają uczniowie i uczennice z Ukrainy, przez realizację różnorodnych form wsparcia kierowanych do uczniów i uczennic, ich rodziców oraz kadr systemu oświaty, w tym działania służące wzmocnieniu profilaktyki zaburzeń zdrowia psychicznego oraz wzmocnieniu wsparcia psychologiczno-pedagogicznego dla przedstawicieli środowiska szkolnego.

³⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2024 r. poz. 854, 1562, 1635 i 1933 oraz z 2025 r. poz. 619, 620, 622 i 769.

⁴⁾ Zgodnie z art. 165 ust. 7, 8, 8a i 11 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe uczniowie i uczennice z Ukrainy podlegający obowiązkowi szkolnemu albo obowiązkowi nauki, którzy nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, mogą:

- 1) uczestniczyć w dodatkowych, bezpłatnych zajęciach z języka polskiego;
- 2) realizować naukę w formie oddziału przygotowawczego, w którym proces kształcenia jest dostosowany do potrzeb i możliwości edukacyjnych uczniów;
- 3) korzystać z pomocy osoby władającej językiem kraju pochodzenia zatrudnionej w charakterze pomocy nauczyciela;
- 4) korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania organizowanych przez organ prowadzący szkołę;
- 5) korzystać z pomocy asystenta, który udziela im pomocy w kontaktach ze środowiskiem szkolnym, a także współdziała z ich rodzicami oraz ze szkołą.

Moduł 3. – Doskonalenie kadr systemu oświaty

Celem modułu 3. jest wsparcie szkół, do których uczęszczają uczniowie i uczennice z Ukrainy, przez podniesienie kompetencji zawodowych kadr systemu oświaty w celu skutecznej integracji uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, zapewnienia im równych szans edukacyjnych oraz budowania otwartego i wspierającego środowiska szkolnego.

3. ODBIORCY WSPARCIA

Program jest skierowany do szkół, w których pobierają naukę uczniowie i uczennice z Ukrainy, którzy jednocześnie spełniają następujące warunki:

- 1) ich pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa albo którzy przybyli na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej z terytorium Ukrainy od dnia 24 lutego 2022 r. w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa i których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2024 r. poz. 769, 1222 i 1688 oraz z 2025 r. poz. 619, 621 i 622);
- 2) realizują obowiązek szkolny albo obowiązek nauki w polskim systemie oświaty w publicznej lub niepublicznej szkole podstawowej lub publicznej lub niepublicznej szkole ponadpodstawowej (liceum ogólnokształcącym, technikum, branżowej szkole I stopnia, szkole specjalnej przysposabiającej do pracy) albo w publicznej lub niepublicznej szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej lub publicznej lub niepublicznej szkole artystycznej realizującej kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego;
- 3) zostali wpisani na listę uczniów w szkołach, o których mowa w pkt 2.

Realizacja Programu wspiera funkcjonowanie całej społeczności szkolnej, w tym dzieci i młodzieży z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa pochodzących z krajów innych niż Ukraina, które pobierają naukę w szkołach polskiego systemu oświaty, ich polskich rówieśników, rodziców oraz nauczycieli.

Realizowane w ramach Programu działania uwzględniają szczególne i zróżnicowane potrzeby uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji i uchodźstwa, wynikające m.in. z odmienności językowej i kulturowej (w tym uczniów i uczennic z Ukrainy pochodzenia romskiego), doświadczenia traumy wojennej, trudności edukacyjnych spowodowanych zmianą środowiska edukacyjnego, jak również potrzeby wynikające z niepełnosprawności czy szczególnych uzdolnień ucznia.

4. KOORDYNACJA PROGRAMU

4.1. Koordynator zarządzający Programem

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania pełni funkcję koordynatora zarządzającego Programem i sprawuje nadzór nad jego realizacją.

Zadania koordynatora zarządzającego Programem:

- 1) informowanie koordynatorów modułów, o których mowa w pkt 4.2., oraz organów prowadzących szkoły i dyrektorów szkół o Programie i sposobie jego realizacji;
- 2) przekazywanie do szkół listy operatorów wojewódzkich wybranych do realizacji działań w ramach modułu 2. i listy operatorów regionalnych wybranych do realizacji działań w ramach modułu 3;
- 3) przekazywanie koordynatorom modułów, o których mowa w pkt 4.2., wykazu szkół kwalifikujących się do otrzymania wsparcia w ramach Programu; wykaz szkół ma charakter pomocniczy;
- 4) zapewnianie wsparcia w realizacji Programu przez udzielanie wyjaśnień oraz informacji służących realizacji Programu, w tym informacji dotyczących zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli;
- 5) opracowanie dokumentów służących realizacji Programu, w tym formularzy wniosków, sprawozdań oraz minimalnych zakresów umów na realizację zadań określonych w Programie;
- 6) podział środków Programu pomiędzy moduły na kolejne lata realizacji w oparciu m.in. o dane otrzymane od koordynatorów modułów, o których mowa w pkt 4.2.;
- 7) weryfikacja sprawozdań składanych przez koordynatorów modułów, o których mowa w pkt 4.2.;
- 8) dokonywanie zmian Programu w uzgodnieniu z ministrem właściwym do spraw rozwoju regionalnego;
- 9) koordynacja działań informacyjno-promocyjnych służących realizacji Programu, w tym udzielanie wyjaśnień oraz informacji w celu realizacji tych działań;
- 10) prowadzenie strony Programu;
- 11) przeprowadzenie ewaluacji Programu, obejmującej wszystkie moduły, która zostanie sfinansowana w ramach pomocy technicznej z Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027;
- 12) przygotowanie sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego z realizacji Programu, na podstawie m.in. danych i sprawozdań przekazanych przez koordynatorów modułów, o których mowa w pkt 4.2., zawierających co najmniej informacje dotyczące:
 - a) kwot środków wydatkowanych na realizację wsparcia w ramach poszczególnych modułów Programu (w tym w przypadku modułu 1. – w podziale na koordynatorów modułu 1., o których mowa w pkt 4.2., oraz w przypadku modułu 2. i 3. – w podziale na poziom centralny i regionalny – w tym województwa),
 - b) stopnia osiągnięcia mierników określonych dla poszczególnych modułów Programu,
 - c) działań zrealizowanych w Programie oraz efektów wsparcia w odniesieniu do poszczególnych modułów Programu,
 - d) problemów i barier w realizacji Programu oraz podjętych działań zaradczych;
- 13) publikacja sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego na stronie Programu oraz stronie internetowej www.efs.men.gov.pl.

4.2. Koordynatorzy modułów

Moduł 1.

Koordynatorami modułu 1. są wojewodowie oraz:

- 1) minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – w przypadku szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego, których organem prowadzącym jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego;

- 2) minister właściwy do spraw rolnictwa – w przypadku szkół rolniczych;
- 3) minister właściwy do spraw środowiska – w przypadku szkół leśnych;
- 4) minister właściwy do spraw gospodarki morskiej – w przypadku szkół morskich;
- 5) minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej – w przypadku szkół żeglugi śródlądowej.

Moduł 2.

Koordynatorem modułu 2. na poziomie centralnym jest Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy, zwany dalej „IBE-PIB”, a na poziomie regionalnym – właściwi wojewodowie.

Moduł 3.

Koordynatorem modułu 3. jest Ośrodek Rozwoju Edukacji, zwany dalej „ORE”.

5. CHARAKTERYSTYKA ORAZ TRYB I ZASADY REALIZACJI WSPARCIA

5.1. MODUŁ 1. – POMOC ASYSTENTA

W ramach modułu 1. jest realizowane dofinansowanie zatrudnienia asystentów w szkołach, do których uczęszczają uczniowie i uczennice z Ukrainy.

Zadania asystenta

Asystent realizuje zadania, o których mowa w art. 165 ust. 8a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe.

5.1.1. Moduł 1. – ogólne warunki realizacji wsparcia

5.1.1.1.

Środki na dofinansowanie zatrudnienia asystenta mogą otrzymać następujące organy prowadzące szkoły:

- 1) jednostka samorządu terytorialnego;
- 2) osoba prawna inna niż jednostka samorządu terytorialnego;
- 3) osoba fizyczna;
- 4) minister właściwy:
 - a) do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (w odniesieniu do szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego, których organem prowadzącym jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego),
 - b) do spraw rolnictwa,
 - c) do spraw środowiska,
 - d) do spraw gospodarki morskiej,
 - e) do spraw żeglugi śródlądowej.

Warunkiem uzyskania dofinansowania na zatrudnienie asystenta jest realizowanie w danej szkole objętej wsparciem obowiązku szkolnego albo obowiązku nauki przez co najmniej jednego ucznia lub jedną uczennicę z Ukrainy na dzień złożenia wniosku o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystenta w naborze, o którym mowa w pkt 5.1.2.1. Spełnienie warunku jest weryfikowane w szczególności na podstawie wykazu szkół kwalifikujących się do otrzymania wsparcia w ramach Programu, o którym mowa w rozdziale 4.1. pkt 3. Wsparciem będzie mogła być objęta również szkoła nie wskazana w wykazie szkół

kwalifikujących się do otrzymania wsparcia w ramach Programu, o którym mowa w rozdziale 4.1. pkt 3, o ile w szkole tej będzie co najmniej jeden uczeń lub jedna uczennica z Ukrainy spełniający obowiązek szkolny albo obowiązek nauki.

5.1.1.2.

Organy prowadzące szkoły, o których mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 1–3, mogą otrzymać dofinansowanie na zatrudnienie jednego asystenta lub większej liczby asystentów (zgodnie z warunkami określonymi w pkt 5.1.1.3.) dla każdej szkoły wskazanej na liście szkół zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów, w następującym wymiarze: w roku 2025 – 12 miesięcy, w roku 2026 – 12 miesięcy, w roku 2027 – 8 miesięcy.

Ministrowie właściwi prowadzący szkoły, o których mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 4, mogą otrzymać dofinansowanie na zatrudnienie jednego asystenta lub większej liczby asystentów (zgodnie z warunkami określonymi w pkt 5.1.1.3.) dla każdej szkoły wskazanej na liście szkół zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów, w następującym wymiarze: w roku 2025 – 5 miesięcy, w roku 2026 – 12 miesięcy, w roku 2027 – 8 miesięcy.

Mając na względzie efektywność wydatkowania środków publicznych, dopuszcza się możliwość zatrudnienia asystenta na część etatu lub na okres krótszy niż 12 miesięcy, z tym że w takim przypadku maksymalna wysokość dofinansowania będzie ustalana proporcjonalnie do wymiaru etatu i liczby miesięcy zatrudnienia. Zatrudnienie w niepełnym wymiarze godzin powinno dotyczyć odpowiednio uzasadnionych przypadków. Decyzję o wielkości przyznanego etatu oraz o liczbie miesięcy zatrudnienia dla asystenta podejmuje dyrektor szkoły wskazanej na liście szkół zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów.

Maksymalna wysokość dofinansowania zatrudnienia na cały etat jednego asystenta przez 12 miesięcy (rok kalendarzowy) stanowi dwunastokrotność kwoty minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę ustalanego corocznie na podstawie ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Dz. U. z 2024 r. poz. 1773).

5.1.1.3.

Jeden asystent obejmuje wsparciem w danej szkole grupę liczącą nie więcej niż 20 uczniów i uczennic z Ukrainy. W przypadku większej liczby uczniów i uczennic z Ukrainy w danej szkole asystent zostanie zatrudniony na każdą rozpoczętą 20-osobową grupę.

Jeden asystent obejmuje wsparciem w danej szkole grupę liczącą nie więcej niż 10 uczniów i uczennic z Ukrainy pochodzenia romskiego. W przypadku większej liczby uczniów i uczennic z Ukrainy pochodzenia romskiego w danej szkole asystent zostanie zatrudniony na każdą rozpoczętą 10-osobową grupę.

W związku z powyższym asystent jest zatrudniany oddzielnie dla uczniów i uczennic z Ukrainy i oddzielnie dla uczniów i uczennic z Ukrainy pochodzenia romskiego.

Realizowane w ramach modułu 1. działania uwzględniają szczególne i zróżnicowane potrzeby uczniów i uczennic z Ukrainy, wynikające m.in. z odmienności językowej i kulturowej (w tym uczniów i uczennic z Ukrainy pochodzenia romskiego), doświadczenia traumy wojennej, trudności edukacyjnych

spowodowanych zmianą środowiska edukacyjnego, jak również potrzeby wynikające z niepełnosprawności czy szczególnych uzdolnień ucznia i uczennicy.

5.1.2. Tryb realizacji modułu 1. – obszar wsparcia, którego koordynatorami są wojewodowie

5.1.2.1.

Corocznie, w terminie określonym w harmonogramie w rozdziale 9.1. HARMONOGRAM REALIZACJI MODUŁU 1. – POMOC ASYSTENTA, wojewoda ogłasza dla organów prowadzących szkoły, o których mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 1–3, nabór wniosków o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystentów. Organy prowadzące szkoły, o których mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 1–3, w terminie określonym w tym harmonogramie, składają wnioski o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystenta do wojewody właściwego ze względu na siedzibę szkoły wskazanej w tym wniosku. Organy prowadzące szkoły, o których mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 1–3, w szczególności na podstawie wykazu szkół kwalifikujących się do otrzymania wsparcia w ramach Programu, o którym mowa w rozdziale 4.1. pkt 3, wyłaniają szkoły rekomendowane do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów, z uwzględnieniem postanowień, o których mowa w pkt 5.1.1.1. Organy prowadzące szkoły, o których mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 1–3, we wniosku o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystenta mogą wskazać więcej niż jedną szkołę rekomendowaną do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystenta.

Formularz wniosku o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystenta minister właściwy do spraw oświaty i wychowania publikuje na stronie Programu.

Wojewoda, po rozpatrzeniu wniosków złożonych przez organy prowadzące szkoły, o których mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 1–3, wyłania szkoły zakwalifikowane do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów i publikuje listę tych szkół. Lista szkół zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów zawiera informacje o liczbie uczniów i uczennic z Ukrainy, którzy realizują obowiązek szkolny albo obowiązek nauki w danej szkole na dzień złożenia wniosku o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystenta, kwotę przyznanego danej szkole dofinansowania na zatrudnienie asystenta lub asystentów w danym roku kalendarzowym oraz liczbę i wymiar etatów.

Wojewoda rozdyponowuje środki zgodnie z listą szkół zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów, z uwzględnieniem limitu środków określonego w pkt 5.1.2.4. oraz limitu środków wynikającego z podziału środków na realizację poszczególnych modułów w kolejnych latach realizacji Programu, o którym mowa w rozdziale 4.1. pkt 6.

W przypadku gdy wysokość środków, o które występują organy prowadzące szkoły, o których mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 1–3, we wnioskach o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystentów złożonych w ramach danego naboru wniosków, nie przekracza limitu środków określonego w pkt 5.1.2.4. oraz limitu środków wynikającego z podziału środków na realizację poszczególnych modułów w kolejnych latach realizacji Programu, o którym mowa w rozdziale 4.1. pkt 6, dofinansowanie na zatrudnienie asystenta lub asystentów otrzymują wszystkie szkoły (kwalifikujące się do otrzymania wsparcia w ramach Programu), które zostały wskazane przez organy prowadzące w tych wnioskach.

W przypadku gdy wysokość środków, o które występują organy prowadzące szkoły, o których mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 1–3, we wnioskach o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystentów złożonych w ramach danego naboru wniosków, przekracza dostępny na ten cel limit środków określony

w pkt 5.1.2.4. oraz limit środków wynikający z podziału środków na realizację poszczególnych modułów w kolejnych latach realizacji Programu, o którym mowa w rozdziale 4.1. pkt 6, pierwszeństwo w otrzymaniu wsparcia finansowego przysługuje szkołom z zastosowaniem poniższych kryteriów we wskazanej kolejności:

- 1) szkołom publicznym przed szkołami niepublicznymi – pierwszeństwo w otrzymaniu dofinansowania mają szkoły publiczne;
- 2) szkołom z największą liczbą uczniów i uczennic z Ukrainy – pierwszeństwo w otrzymaniu dofinansowania mają szkoły z większą liczbą uczniów i uczennic z Ukrainy w danym województwie;
- 3) szkołom z najwyższym procentowym udziałem uczniów i uczennic z Ukrainy w stosunku do ogółu uczniów i uczennic uczących się w danej szkole – pierwszeństwo w otrzymaniu dofinansowania mają szkoły z wyższym procentowym udziałem uczniów i uczennic z Ukrainy w stosunku do ogółu uczniów i uczennic uczących się w danej szkole.

Publikowana przez wojewodę lista szkół zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów jest sporządzana z zastosowaniem ww. kryteriów, w przypadku gdy zapotrzebowanie na środki przekroczy zaplanowany limit określony w pkt 5.1.2.4. oraz limit środków wynikający z podziału środków na realizację poszczególnych modułów w kolejnych latach realizacji Programu, o którym mowa w rozdziale 4.1. pkt 6.

Formularz listy szkół zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów minister właściwy do spraw oświaty i wychowania publikuje na stronie Programu.

Po rozstrzygnięciu przez wojewodów naborów wniosków minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dokonuje podziału środków na dofinansowanie zatrudnienia asystentów na kolejne lata realizacji Programu.

Wydatki poniesione od dnia 1 stycznia 2025 r. przez organy prowadzące szkoły, o których mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 1–3, na zatrudnienie asystentów w szkołach, które zostały wskazane na liście szkół zakwalifikowanych przez wojewodów do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów, są objęte dofinansowaniem w ramach Programu od dnia 1 stycznia 2025 r.

5.1.2.2.

Środki na finansowanie Programu w 2025 r. są zabezpieczone w części 30 budżetu państwa – Oświata i wychowanie oraz w rezerwie celowej budżetu państwa i budżetu środków europejskich. Po dokonaniu przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania podziału środków na dofinansowanie zatrudnienia asystentów na kolejne lata realizacji Programu, środki zaplanowane w części 30 budżetu państwa – Oświata i wychowanie zostaną przeniesione do części budżetowych, których dysponentami są właściwi wojewodowie, zgodnie z określonym zapotrzebowaniem wynikającym z list szkół zakwalifikowanych przez wojewodów do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów.

W odniesieniu do zabezpieczenia środków na realizację Programu w kolejnych latach jego realizacji założono, że wydatki zostaną zaplanowane w częściach budżetowych, których dysponentami są właściwi wojewodowie, oraz w rezerwie celowej budżetu państwa i budżetu środków europejskich.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przygotowuje propozycję podziału środków przeznaczonych na dofinansowanie zatrudnienia asystentów w szkołach prowadzonych przez organy prowadzące szkoły, o których mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 1–3.

Wojewoda samodzielnie występuje o uruchomienie rezerwy celowej i zwiększenie swojego planu finansowego na dany rok, zgodnie z propozycją podziału środków przygotowaną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Po przekazaniu środków do części budżetowych, których dysponentami są właściwi wojewodowie, dysponentami środków budżetu państwa i budżetu środków europejskich przewidzianych na dofinansowanie zatrudniania asystentów są wojewodowie właściwi ze względu na siedzibę organu prowadzącego składającego wniosek o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystentów.

Wojewodowie zawierają stosowne umowy o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystentów z organami prowadzącymi te szkoły, które zostały wskazane na liście szkół zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów.

5.1.2.3.

Organ prowadzący szkołę, o którym mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 1–3, nie może otrzymać środków na zatrudnienie asystenta w danej szkole w ramach naboru wniosków, o którym mowa w pkt 5.1.2.1, jeżeli otrzymał na ten cel (na zatrudnienie tego samego asystenta w tym samym czasie) środki publiczne pochodzące z innych źródeł. Przystępując do naboru wniosków, o którym mowa w pkt 5.1.2.1., organ prowadzący szkołę, o którym mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 1–3, składa wojewodzie oświadczenie o braku finansowania ze środków publicznych pochodzących z innych źródeł wynagrodzenia asystenta objętego wnioskiem o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystenta w ramach Programu. Aktualność tego oświadczenia organu prowadzącego podlega weryfikacji również na etapie rozliczania lub kontroli wykorzystania środków.

Organ prowadzący szkołę, o którym mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 1–3, może zwiększyć kwotę wynagrodzenia asystenta, na którego zatrudnienie otrzymał dofinansowanie w ramach naboru wniosków, o którym mowa w pkt 5.1.2.1., ponad kwotę dofinansowania otrzymaną w ramach Programu, ze środków innych niż środki otrzymane w ramach Programu, pod warunkiem złożenia oświadczenia o braku podwójnego finansowania (tj. o braku finansowania ze środków publicznych pochodzących z innych źródeł części wynagrodzenia asystenta dofinansowanej w ramach modułu 1.).

W przypadku zwiększenia kwoty wynagrodzenia asystenta organ prowadzący szkołę, o którym mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 1–3, jest obowiązany do niezwłocznego poinformowania wojewody o tym zwiększeniu oraz przekazania wojewodzie – w ramach sprawozdania rocznego – informacji o źródłach i wysokości poniesionych wydatków na wynagrodzenie asystenta.

Organ prowadzący szkołę, o którym mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 1–3, może ponownie otrzymać dofinansowanie na zatrudnienie asystenta w kolejnym naborze wniosków, o którym mowa w pkt 5.1.2.1., na następny rok realizacji Programu w odniesieniu do szkoły, która otrzymała dofinansowanie na ten cel w poprzednich latach realizacji Programu.

5.1.2.4.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystentów w ramach naborów wniosków, o których mowa w pkt 5.1.2.1., wynosi 248 133 600,00 zł.

Indykatywne kwoty środków budżetu państwa i budżetu środków europejskich przewidzianych na realizację modułu 1., przypadające na poszczególne województwa, ustalono proporcjonalnie do liczby uczniów i uczennic z Ukrainy spełniających obowiązek szkolny albo obowiązek nauki w szkołach na obszarze tych województw, na podstawie danych z SIO (stan na dzień 30 września 2024 r.):

- województwo dolnośląskie – 27 392 361 zł,
- województwo kujawsko-pomorskie – 9 895 918 zł,
- województwo lubelskie – 8 131 365 zł,
- województwo lubuskie – 9 227 452 zł,
- województwo łódzkie – 17 421 076 zł,
- województwo małopolskie – 21 697 293 zł,
- województwo mazowieckie – 42 947 303 zł,
- województwo opolskie – 6 050 600 zł,
- województwo podkarpackie – 6 350 427 zł,
- województwo podlaskie – 3 620 858 zł,
- województwo pomorskie – 19 262 635 zł,
- województwo śląskie – 28 568 730 zł,
- województwo świętokrzyskie – 5 042 986 zł,
- województwo warmińsko-mazurskie – 4 256 556 zł,
- województwo wielkopolskie – 25 547 525 zł,
- województwo zachodniopomorskie – 12 720 515 zł.

5.1.2.5.

Wojewodowie jako koordynatorzy modułu 1.:

- 1) prowadzą bieżący monitoring realizacji modułu 1. w danym województwie, w tym współpracują z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania oraz organami prowadzącymi szkoły;
- 2) opracowują sprawozdania roczne i sprawozdanie końcowe z realizacji modułu 1. w danym województwie oraz składają je ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania publikuje na stronie Programu formularze sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego wojewody, które zawierają co najmniej informacje dotyczące:

- 1) kwot środków wydatkowanych na realizację wsparcia w ramach modułu 1. w danym województwie;
- 2) stopnia osiągnięcia mierników określonych dla modułu 1. w pkt 5.1.4.;

- 3) problemów i barier w realizacji wsparcia oraz podjętych działań zaradczych;
- 4) potwierdzenia braku podwójnego finansowania wynagrodzenia asystentów, na których zatrudnienie organy prowadzące szkoły, o których mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 1–3, wykorzystały środki w ramach modułu 1.

5.1.2.6.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania publikuje na stronie Programu formularze sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego organów prowadzących szkoły, o których mowa w pkt 5.1.1.1. ppkt 1–3, które zawierają co najmniej informacje dotyczące:

- 1) kwot środków wydatkowanych na realizację wsparcia w ramach modułu 1. w prowadzonych szkołach;
- 2) stopnia osiągnięcia mierników określonych dla modułu 1. w pkt 5.1.4.;
- 3) problemów i barier w realizacji wsparcia oraz podjętych działań zaradczych;
- 4) potwierdzenia braku podwójnego finansowania wynagrodzenia asystentów, na których zatrudnienie organ prowadzący szkołę wykorzystał środki w ramach modułu 1.

5.1.3. Tryb realizacji modułu 1. – obszar wsparcia, którego koordynatorami są ministrowie właściwi prowadzący szkoły

5.1.3.1.

Corocznie, w terminie określonym w harmonogramie w rozdziale 9.1. HARMONOGRAM REALIZACJI MODUŁU 1. – POMOC ASYSTENTA, minister właściwy ogłasza dla dyrektorów szkół, których jest organem prowadzącym, nabór wniosków o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystentów. Dyrektorzy szkół, w terminie określonym w tym harmonogramie, składają wnioski o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystentów do ministra właściwego prowadzącego szkoły.

Formularz wniosku o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystenta minister właściwy do spraw oświaty i wychowania publikuje na stronie Programu.

Minister właściwy prowadzący szkołę, po rozpatrzeniu wniosków złożonych przez dyrektorów szkół, których jest organem prowadzącym, wyłania szkoły zakwalifikowane do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów i publikuje listę tych szkół. Lista szkół zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów zawiera informacje o liczbie uczniów i uczennic z Ukrainy, którzy realizują obowiązek szkolny albo obowiązek nauki w danej szkole na dzień złożenia wniosku o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystenta, kwotę przyznanego danej szkole dofinansowania na zatrudnienie asystenta lub asystentów w danym roku kalendarzowym oraz liczbę i wymiar etatów.

Minister właściwy prowadzący szkołę rozdysponowuje środki zgodnie z listą szkół zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów, z uwzględnieniem limitu środków określonego w pkt 5.1.3.4. oraz limitu środków wynikającego z podziału środków na realizację poszczególnych modułów w kolejnych latach realizacji Programu, o którym mowa w rozdziale 4.1. pkt 6.

W przypadku gdy wysokość środków, o które występują dyrektorzy szkół prowadzonych przez ministrów właściwych, nie przekracza dostępnego na ten cel limitu środków określonego w pkt 5.1.3.4. oraz limitu środków wynikającego z podziału środków na realizację poszczególnych modułów w kolejnych latach

realizacji Programu, o którym mowa w rozdziale 4.1. pkt 6, dofinansowanie na zatrudnienie asystenta lub asystentów otrzymują wszystkie szkoły (kwalifikujące się do otrzymania wsparcia w ramach Programu).

W przypadku gdy wysokość środków, o które występują dyrektorzy szkół prowadzonych przez ministrów właściwych, przekracza dostępny na ten cel limit środków określony w pkt 5.1.3.4. oraz limit środków wynikający z podziału środków na realizację poszczególnych modułów w kolejnych latach realizacji Programu, o którym mowa w rozdziale 4.1. pkt 6, pierwszeństwo w otrzymaniu wsparcia finansowego przysługuje szkołom z zastosowaniem poniższych kryteriów we wskazanej kolejności:

- 1) szkołom z największą liczbą uczniów i uczennic z Ukrainy – pierwszeństwo w otrzymaniu dofinansowania mają szkoły z większą liczbą uczniów i uczennic z Ukrainy;
- 2) szkołom z najwyższym procentowym udziałem uczniów i uczennic z Ukrainy w stosunku do ogółu uczniów i uczennic uczących się w danej szkole – pierwszeństwo w otrzymaniu dofinansowania mają szkoły z wyższym procentowym udziałem uczniów i uczennic z Ukrainy w stosunku do ogółu uczniów i uczennic uczących się w danej szkole.

Publikowana przez ministra właściwego lista szkół zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów jest sporządzana z zastosowaniem ww. kryteriów, w przypadku gdy zapotrzebowanie na środki przekroczy zaplanowany limit określony w pkt 5.1.3.4. oraz limit środków wynikający z podziału środków na realizację poszczególnych modułów w kolejnych latach realizacji Programu, o którym mowa w rozdziale 4.1. pkt 6.

Formularz listy szkół zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów minister właściwy do spraw oświaty i wychowania publikuje na stronie Programu.

Po rozstrzygnięciu przez ministrów właściwych naborów wniosków minister właściwy do spraw oświaty i wychowania dokonuje podziału środków na dofinansowanie zatrudnienia asystentów na kolejne lata realizacji Programu.

Dyrektor szkoły, której organem prowadzącym jest minister właściwy, może ponownie otrzymać dofinansowanie na zatrudnienie asystenta w kolejnym naborze wniosków, na następny rok realizacji Programu, w odniesieniu do szkoły, która otrzymała dofinansowanie na ten cel w poprzednich latach realizacji Programu.

5.1.3.2.

Dysponentami środków budżetu państwa i budżetu środków europejskich przewidzianych na dofinansowanie zatrudnienia asystentów w szkołach prowadzonych przez ministrów właściwych są ministrowie właściwi prowadzący szkoły.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przygotowuje propozycję podziału środków przeznaczonych na dofinansowanie zatrudnienia asystentów w szkołach prowadzonych przez ministrów właściwych.

W każdym roku kalendarzowym ministrowie właściwi prowadzący szkoły zabezpieczają środki na dofinansowanie zatrudnienia asystentów w prowadzonych przez siebie szkołach, w tym występują o uruchomienie środków z rezerwy celowej i zwiększenie planu finansowego na dany rok w części

budżetowej, której są dysponentem, zgodnie z propozycją podziału środków przygotowaną przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

5.1.3.3.

Minister właściwy prowadzący szkołę nie może otrzymać środków na zatrudnienie asystenta w danej szkole prowadzonej przez tego ministra, jeżeli otrzymał na ten cel środki publiczne pochodzące z innych źródeł. Przed opublikowaniem listy szkół zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów, minister właściwy prowadzący szkołę potwierdza ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania brak finansowania ze środków publicznych pochodzących z innych źródeł wynagrodzenia asystenta, na którego zatrudnienie otrzymał środki w ramach Programu. Potwierdzenie przez ministra właściwego braku podwójnego finansowania podlega weryfikacji również na etapie rozliczania lub kontroli wykorzystania środków.

Minister właściwy prowadzący szkołę może zwiększyć kwotę wynagrodzenia asystenta, na którego zatrudnienie zostało przyznane dofinansowanie w ramach Programu, ponad kwotę dofinansowania otrzymaną w ramach Programu, ze środków innych niż środki otrzymane w ramach Programu, pod warunkiem potwierdzenia braku podwójnego finansowania (tj. braku finansowania ze środków publicznych pochodzących z innych źródeł części wynagrodzenia asystenta dofinansowanej w ramach modułu 1.).

5.1.3.4.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na dofinansowanie zatrudnienia asystentów w szkołach prowadzonych przez ministrów właściwych wynosi 1 866 400,00 zł.

Indykatywne kwoty środków budżetu państwa i budżetu środków europejskich przewidzianych na realizację modułu 1. w szkołach prowadzonych przez ministrów właściwych ustalono proporcjonalnie do liczby uczniów i uczennic z Ukrainy spełniających obowiązek szkolny albo obowiązek nauki w szkołach prowadzonych przez ministrów właściwych, na podstawie danych z SIO (stan na dzień 30 września 2024 r.):

- minister właściwy do spraw rolnictwa – 583 250,00 zł,
- minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego – 933 200,00 zł,
- minister właściwy do spraw środowiska – 116 650,00 zł,
- minister właściwy do spraw gospodarki morskiej – 116 650,00 zł,
- minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej – 116 650,00 zł.

5.1.3.5.

Ministrowie właściwi prowadzący szkoły jako koordynatorzy modułu 1.:

- 1) prowadzą bieżący monitoring realizacji modułu 1. w prowadzonych szkołach, w tym współpracują z dyrektorami szkół oraz ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania;
- 2) opracowują, na podstawie danych przekazanych przez dyrektorów szkół, sprawozdania roczne i sprawozdanie końcowe z realizacji modułu 1. w prowadzonych szkołach oraz składają je ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania publikuje na stronie Programu formularze sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego ministrów właściwych prowadzących szkoły, które zawierają co najmniej informacje dotyczące:

- 1) kwot środków wydatkowanych na realizację wsparcia w ramach modułu 1. w prowadzonych szkołach;
- 2) stopnia osiągnięcia mierników określonych dla modułu 1. w pkt 5.1.4.;
- 3) problemów i barier w realizacji wsparcia oraz podjętych działań zaradczych;
- 4) potwierdzenia braku podwójnego finansowania wynagrodzenia asystentów, na których zatrudnienie minister właściwy prowadzący szkołę wykorzystał środki w ramach modułu 1.

5.1.4. Moduł 1. – mierniki stopnia realizacji Programu

Dla modułu 1. zostały określone następujące mierniki, które pozwolą na sprawdzenie stopnia realizacji zaplanowanych w Programie działań, a tym samym monitorowanie osiągnięcia celów szczegółowych oraz celu głównego Programu:

- 1) liczba szkół, w których zatrudniono asystenta – co najmniej 1230 szkół;
- 2) liczba asystentów zatrudnionych w szkołach – co najmniej 1676 asystentów;
- 3) liczba dofinansowanych etatów na zatrudnienie asystentów w szkołach – co najmniej 1676 etatów;
- 4) liczba uczniów objętych pomocą asystenta – miernik monitorowany przez organy prowadzące szkoły i raportowany w sprawozdaniach rocznych i sprawozdaniu końcowym składanych do wojewody lub ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

5.2. MODUŁ 2. – DOBROSTAN SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ

5.2.1. Moduł 2. – ogólne warunki realizacji wsparcia

5.2.1.1.

Wsparcie w ramach modułu 2. jest realizowane na poziomie centralnym przez IBE-PIB oraz na poziomie regionalnym w każdym województwie (koordynowanym przez wojewodów) przez operatorów wojewódzkich, którzy otrzymują środki z Programu na realizację w danym województwie działań polegających na udzielaniu wsparcia całemu środowisku szkolnemu.

5.2.1.2.

Realizowane w ramach modułu 2. działania uwzględniają szczególne i zróżnicowane potrzeby środowiska szkolnego, w tym uczniów i uczennic z Ukrainy (również pochodzenia romskiego) wynikające m.in. z odmienności językowej i kulturowej, doświadczenia traumy wojennej, trudności edukacyjnych spowodowanych zmianą środowiska edukacyjnego, jak również potrzeby wynikające z niepełnosprawności czy szczególnych uzdolnień ucznia i uczennicy.

5.2.2. Tryb realizacji modułu 2. – obszar wsparcia, którego koordynatorem jest IBE-PIB

5.2.2.1.

Działania na poziomie centralnym są realizowane przez IBE-PIB na podstawie art. 94ba ust. 1 i 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

5.2.2.2.

IBE-PIB zapewnia realizację następujących działań, których rezultaty w sposób pośredni i bezpośredni (przez działania na poziomie regionalnym) są skierowane do odbiorców Programu:

- 1) utworzenie i prowadzenie portalu poświęconego edukacji– baza wiedzy i materiałów jako sekcja na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej;
- 2) organizacja forum wymiany doświadczeń na poziomie regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym (spotkania ekspertów);
- 3) opracowanie standardów diagnostycznych do oceny indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów i uczennic z Ukrainy;
- 4) opracowanie materiałów metodycznych dla nauczycieli:
 - a) dotyczących pracy z osobami dotkniętymi traumą wojenną, w tym z zespołem stresu pourazowego (PTSD),
 - b) wspierających rozwój uczniów i uczennic zdolnych z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów i uczennic z Ukrainy,
 - c) dotyczących roli i zadań kadry kierowniczej szkół we wspieraniu włączenia uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów i uczennic z Ukrainy,
 - d) dotyczących metod pracy z uczniami i uczennicami z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa pochodzenia romskiego, w modelu biopsychospołecznym,
 - e) dotyczących metod pracy z uczniami i uczennicami z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa z niepełnosprawnościami, w modelu biopsychospołecznym,
 - f) dotyczących specjalistycznej pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów i uczennic z Ukrainy.

IBE-PIB przekazuje opracowane materiały metodyczne, o których mowa w pkt 4, operatorom wojewódzkim w celu realizacji działań w ramach modułu 2. na poziomie regionalnym.

Ponadto IBE-PIB realizuje działania badawcze obejmujące:

- 1) badanie poziomu znajomości języka polskiego jako języka drugiego wśród uczniów i uczennic z Ukrainy uczestniczących w Programie (pomiar na początku realizacji Programu i w fazie końcowej lub na zakończenie udziału danego ucznia lub uczennicy w Programie; model test-retest);
- 2) badania longitudinalne w zakresie zmian w poczuciu przynależności, dobrostanu, efektów edukacyjnych uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa uczestniczących w Programie, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów i uczennic z Ukrainy; w badaniu będzie uwzględniona również grupa referencyjna uczniów polskich.

5.2.2.3.

Na sfinansowanie działań realizowanych w ramach modułu 2. na poziomie centralnym przez IBE-PIB przeznacza się 27 000 000 zł.

Działania, o których mowa w pkt 5.2.2.2, realizowane przez IBE-PIB nie są finansowane w ramach innych programów ze środków publicznych pochodzących z innych źródeł. IBE-PIB składa ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania oświadczenie o braku finansowania ze środków publicznych pochodzących z innych źródeł działań, o których mowa w pkt 5.2.2.2. Aktualność tego oświadczenia IBE-PIB o braku podwójnego finansowania podlega weryfikacji również na etapie rozliczania lub kontroli wykorzystania środków.

5.2.2.4.

IBE-PIB jako koordynator modułu 2. na poziomie centralnym:

- 1) prowadzi bieżący monitoring realizacji modułu 2. na poziomie centralnym, w tym współpracuje z ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania;
- 2) opracowuje sprawozdania roczne i sprawozdanie końcowe z realizacji modułu 2. oraz składa je ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania publikuje na stronie Programu formularze sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego IBE-PIB, które zawierają co najmniej informacje dotyczące:

- 1) kwot środków wydatkowanych na realizację przez IBE-PIB działań w ramach modułu 2. na poziomie centralnym;
- 2) stopnia osiągnięcia mierników określonych dla modułu 2. w pkt 5.2.4. dotyczących poziomu centralnego;
- 3) wyników zakończonych badań przeprowadzonych w ramach działań badawczych;
- 4) problemów i barier w realizacji wsparcia oraz podjętych działań zaradczych;
- 5) potwierdzenia braku podwójnego finansowania działań, na których realizację IBE-PIB otrzymał środki w ramach modułu 2.

5.2.3. Tryb realizacji modułu 2. – obszar wsparcia, którego koordynatorami są wojewodowie

5.2.3.1.

Wsparcie jest udzielane uczniom i uczennicom z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, ich rówieśnikom, rodzicom, a także kadrom systemu oświaty w obszarze kształcenia, wychowania i opieki, ze szkół, których organem prowadzącym jest:

- 1) jednostka samorządu terytorialnego;
- 2) osoba prawna inna niż jednostka samorządu terytorialnego;
- 3) osoba fizyczna;
- 4) minister właściwy:
 - a) do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (w odniesieniu do szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej lub szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego, których organem prowadzącym jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego),

- b) do spraw rolnictwa,
- c) do spraw środowiska,
- d) do spraw gospodarki morskiej,
- e) do spraw żeglugi śródlądowej.

5.2.3.2.

Warunkiem udzielenia wsparcia jest zapewnienie, że w dniu rozpoczęcia wsparcia w danej szkole objętej wsparciem jest realizowany obowiązek szkolny albo obowiązek nauki przez co najmniej jednego ucznia lub jedną uczennicę z Ukrainy. Spełnienie warunku jest weryfikowane w szczególności na podstawie wykazu szkół kwalifikujących się do otrzymania wsparcia w ramach Programu, o którym mowa w rozdziale 4.1. pkt 3. Wsparciem będzie mogła być objęta również szkoła nie wskazana w wykazie szkół kwalifikujących się do otrzymania wsparcia w ramach Programu, o którym mowa w rozdziale 4.1. pkt 3, o ile w tej szkole będzie co najmniej jeden uczeń lub jedna uczennica z Ukrainy spełniający obowiązek szkolny albo obowiązek nauki.

5.2.3.3.

W terminie określonym w harmonogramie w rozdziale 9.2. HARMONOGRAM REALIZACJI MODUŁU 2. – DOBROSTAN SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ, wojewoda, w trybie określonym w dziale II rozdziale 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, tj. w trybie konkursowym (otwarty konkurs ofert), dokonuje wyboru organizacji pozarządowej, o której mowa w art. 3 ust. 2 tej ustawy, lub organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 3 ust. 2 tej ustawy, składających ofertę wspólną zgodnie z art. 14 ust. 2 tej ustawy, w celu wyłonienia operatorów wojewódzkich realizujących działania w ramach modułu 2. na poziomie regionalnym w województwach.

5.2.3.4.

Operator wojewódzki realizuje działania w ramach modułu 2. do dnia 31 sierpnia 2027 r.

5.2.3.5.

Wymagania stawiane organizacji pozarządowej, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, przystępującej do konkursu na operatora wojewódzkiego, obejmują co najmniej⁵⁾:

- 1) posiadanie doświadczenia w opracowywaniu materiałów wspierających integrację dzieci i młodzieży z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa (opracowanie co najmniej trzech materiałów w okresie 3 lat od złożenia oferty w konkursie na operatora wojewódzkiego);

⁵⁾ W przypadku złożenia oferty wspólnej wymagania stawiane organizacji pozarządowej, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, przystępującej do konkursu na operatora wojewódzkiego, mogą zostać spełnione łącznie przez organizacje pozarządowe składające ofertę wspólną, co oznacza, że jest możliwe łączenie doświadczenia, o którym mowa w pkt 5.2.3.5. ppkt 1 i 2, posiadanego przez organizacje pozarządowe składające ofertę wspólną oraz wspólne opracowanie przez te organizacje pozarządowe mapy lokalnych zasobów, diagnozy potrzeb i pakietu wsparcia dla szkół, o których mowa w pkt 5.2.3.5. ppkt 3.

- 2) posiadanie doświadczenia w prowadzeniu zajęć z dziećmi i młodzieżą z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, na terenie danego województwa, mających na celu ich integrację w środowisku szkolnym oraz lokalnym (przeprowadzenie co najmniej 300 godzin zajęć w okresie 3 lat od złożenia oferty w konkursie na operatora wojewódzkiego);
- 3) opracowanie:
 - a) mapy lokalnych zasobów: instytucjonalnych, kadrowych, metodycznych oraz lokalnych inicjatyw i działań ukierunkowanych na wspieranie dobrostanu uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa i ich rodzin,
 - b) diagnozy potrzeb, uwzględniającej mapę lokalnych zasobów, o której mowa w lit. a, w zakresie wzmacniania dobrostanu społeczności szkolnej; diagnoza potrzeb powinna zawierać określenie kluczowych potrzeb szkół w danym województwie w kontekście wspierania społeczności szkolnych, w których uczą się uczniowie i uczennice z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, w tym uczniowie i uczennice z Ukrainy; diagnoza potrzeb powinna uwzględniać potrzeby uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji i uchodźstwa, w tym uczniów i uczennic z Ukrainy, ich rówieśników w oddziale, rodzin uczniów i uczennic, a także kadr systemu oświaty zaangażowanych w realizację działań pedagogicznych i niepedagogicznych,
 - c) pakietu wsparcia dla szkół, do których uczęszczają uczniowie i uczennice z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, w tym uczniowie i uczennice z Ukrainy, zawierającego opis działań służących zaspokojeniu zidentyfikowanych w ramach diagnozy, o której mowa w lit. b, potrzeb społeczności szkolnych; pakiet wsparcia powinien składać się z 3 komponentów: wsparcie uczniów i uczennic, wsparcie rodziców oraz wsparcie kadry systemu oświaty.

5.2.3.6.

Na podstawie umowy w sprawie powierzenia realizacji zadania publicznego wojewoda przekazuje operatorowi wojewódzkiemu środki na realizację co najmniej następujących działań:

- 1) wsparcie uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów i uczennic z Ukrainy, a także wsparcie szkoły w celu poprawy dobrostanu społeczności szkolnej, w tym dzieci polskich realizujących obowiązek szkolny albo obowiązek nauki wspólnie z uczniami i uczennicami z Ukrainy, w tym:
 - a) konsultacje specjalistyczne – konsultacje z psychologiem, psychoterapeutą, ekspertem z zakresu edukacji dla dzieci w wieku od 13. roku życia,
 - b) specjalistyczna pomoc psychologiczna – zaangażowanie psychologów posługujących się językiem ukraińskim, współpraca z podmiotami leczniczymi realizującymi świadczenia w zakresie psychiatrii dzieci i młodzieży,
 - c) doradztwo zawodowe i wsparcie w procesie wejścia na rynek pracy;
- 2) wsparcie rodziców w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich umiejętności wychowawczych w celu zwiększania efektywności pomocy udzielanej uczniom

i uczniom z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów i uczennic z Ukrainy, w tym:

- a) działania informacyjne skierowane do rodziców uczniów i uczennic z Ukrainy dotyczące promocji korzystania ze wsparcia oraz do rodziców dzieci polskich dotyczące rozumienia specyfiki migracji wojennej,
 - b) organizowanie grup wymiany doświadczeń między rodzicami uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa oraz rodzicami dzieci polskich,
 - c) konsultacje dla rodziców prowadzone m.in. przez asystentów, psychologów, psychiatrów, psychoterapeutów,
 - d) warsztaty językowe z języka polskiego dla rodziców uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa;
- 3) wsparcie kadr systemu oświaty w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i dydaktycznych oraz rozwijaniu ich wiedzy i umiejętności związanych z realizacją zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych w celu zwiększania efektywności pomocy udzielanej uczniom i uczennicom z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów i uczennic z Ukrainy, w tym:
- a) zapewnienie superwizji grupowych i indywidualnych,
 - b) doradztwo i konsultacje, w tym wsparcie w identyfikacji indywidualnych potrzeb dzieci i uczniów z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, w tym uczniów i uczennic z Ukrainy, z uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami oraz dzieci i młodzieży pochodzenia romskiego,
 - c) doradztwo i konsultacje w zakresie skutecznej integracji uczniów z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa z innymi uczniami, w tym również w zakresie trudności adaptacyjnych pozostałych uczniów,
 - d) wsparcie w przygotowaniu i realizacji badań przesiewowych m.in. dotyczących stanu psychicznego uczniów i uczennic z Ukrainy,
 - e) wsparcie w opracowaniu programu wychowawczo-profilaktycznego uwzględniającego potrzeby uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa,
 - f) konsultacje prowadzone przez psychologów, psychiatrów, psychoterapeutów.

Operator wojewódzki realizuje działania w ramach modułu 2. na poziomie regionalnym m.in. z wykorzystaniem opracowanych przez IBE-PIB materiałów metodycznych, o których mowa w pkt 5.2.2.2. pkt 4.

Wojewodowie przekazują do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania informacje dotyczące operatora wojewódzkiego wybranego w danym województwie. Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przekazuje do szkół, w których obowiązek szkolny albo obowiązek nauki realizują uczniowie i uczennice z Ukrainy, listę operatorów wojewódzkich wybranych do realizacji działań w ramach modułu 2., do których szkoły te mogą zgłaszać się w celu otrzymania wsparcia w ramach modułu 2.

Lista operatorów wojewódzkich jest publikowana na stronie Programu i stronie internetowej www.efs.men.gov.pl.

5.2.3.7.

Na sfinansowanie działań w ramach modułu 2. na poziomie regionalnym realizowanych przez 16 operatorów wojewódzkich przeznacza się 100 000 000 zł.

Operator wojewódzki nie może otrzymać środków na sfinansowanie działań, o których mowa w pkt 5.2.3.6., jeżeli otrzymał na ten cel środki publiczne pochodzące z innych źródeł. Przystępując do konkursu na operatora wojewódzkiego, organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, składają wojewodzie oświadczenie o braku finansowania ze środków publicznych pochodzących z innych źródeł działań, o których mowa w pkt 5.2.3.6. Aktualność tego oświadczenia organizacji pozarządowych o braku podwójnego finansowania podlega weryfikacji również na etapie rozliczania lub kontroli wykorzystania środków.

5.2.3.8.

Indykatywne kwoty środków budżetu państwa i budżetu środków europejskich przewidzianych na sfinansowanie działań w ramach modułu 2. na poziomie regionalnym, przypadające na poszczególne województwa, ustalono proporcjonalnie do liczby uczniów i uczennic z Ukrainy spełniających obowiązek szkolny albo obowiązek nauki w szkołach prowadzonych przez organy prowadzące, o których mowa w pkt 5.2.3.1., w tych województwach, na podstawie danych z SIO (stan na dzień 30 września 2024 r.):

- województwo dolnośląskie – 11 026 203 zł,
- województwo kujawsko-pomorskie – 3 989 363 zł,
- województwo lubelskie – 3 287 062 zł,
- województwo lubuskie – 3 721 475 zł,
- województwo łódzkie – 7 015 119 zł,
- województwo małopolskie – 8 736 976 zł,
- województwo mazowieckie – 17 280 440 zł,
- województwo opolskie – 2 432 057 zł,
- województwo podkarpackie – 2 569 621 zł,
- województwo podlaskie – 1 463 183 zł,
- województwo pomorskie – 7 778 633 zł,
- województwo śląskie – 11 525 120 zł,
- województwo świętokrzyskie – 2 030 554 zł,
- województwo warmińsko-mazurskie – 1 737 654 zł,
- województwo wielkopolskie – 10 276 512 zł,
- województwo zachodniopomorskie – 5 130 028 zł.

Dofinansowanie ze środków budżetu państwa i budżetu środków europejskich nie może przekroczyć maksymalnych kwot ustalonych dla poszczególnych województw.

5.2.3.9.

Wojewodowie jako koordynatorzy modułu 2.:

- 1) prowadzą bieżący monitoring realizacji modułu 2. w danym województwie, w tym prowadzą monitorowanie działań realizowanych przez operatorów wojewódzkich, współpracują z organami prowadzącymi szkoły oraz ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania;
- 2) opracowują sprawozdania roczne i sprawozdanie końcowe z realizacji modułu 2. w danym województwie oraz składają je ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania publikuje na stronie Programu formularze sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego wojewody, które zawierają co najmniej informacje dotyczące:

- 1) kwot środków wydatkowanych na realizację wsparcia w ramach modułu 2. w danym województwie;
- 2) stopnia osiągnięcia mierników określonych dla modułu 2. w pkt 5.2.4. dotyczących poziomu regionalnego w danym województwie;
- 3) zrealizowanego wsparcia, o którym mowa w pkt 5.2.3.6.;
- 4) problemów i barier w realizacji wsparcia oraz podjętych działań zaradczych;
- 5) potwierdzenia braku podwójnego finansowania działań, na których realizację operator wojewódzki otrzymał środki w ramach modułu 2.

5.2.3.10.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania publikuje na stronie Programu formularze sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego operatora wojewódzkiego, które zawierają co najmniej informacje dotyczące:

- 1) kwot środków wydatkowanych na realizację wsparcia w ramach modułu 2. w danym województwie;
- 2) stopnia osiągnięcia mierników określonych dla modułu 2. w pkt 5.2.4., w danym województwie;
- 3) zrealizowanego wsparcia, o którym mowa w pkt 5.2.3.6.;
- 4) problemów i barier w realizacji wsparcia oraz podjętych działań zaradczych;
- 5) potwierdzenia braku podwójnego finansowania działań, na których realizację operator wojewódzki otrzymał środki w ramach modułu 2.

5.2.4. Moduł 2. – mierniki stopnia realizacji Programu

Dla modułu 2. zostały określone następujące mierniki, które pozwolą na sprawdzenie stopnia realizacji zaplanowanych w Programie działań, a tym samym monitorowanie osiągnięcia celów szczegółowych oraz celu głównego Programu:

Mierniki stopnia realizacji Programu dotyczące poziomu centralnego realizowanego przez IBE-PIB:

- 1) liczba utworzonych i prowadzonych portali poświęconych edukacji międzykulturowej (baza wiedzy i materiałów) jako sekcji na Zintegrowanej Platformie Edukacyjnej – 1 sztuka;
- 2) liczba zorganizowanych forów wymiany doświadczeń na poziomie regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym – 2 sztuki;

- 3) liczba opracowanych standardów diagnostycznych do oceny indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, ze szczególnym uwzględnieniem uczniów i uczennic z Ukrainy – 1 sztuka;
- 4) liczba opracowanych materiałów metodycznych obejmujących 6 odrębnych zakresów tematycznych, o których mowa w pkt 5.2.2.2. ppkt 4 – 6 sztuk;
- 5) liczba raportów z realizacji działań badawczych – 1 sztuka.

Mierniki stopnia realizacji Programu dotyczące poziomu regionalnego realizowanego przez operatorów wojewódzkich:

- 1) liczba operatorów wojewódzkich korzystających z opracowanych przez IBE-PIB materiałów metodycznych, o których mowa w pkt 5.2.2.2. ppkt 4 – 16 operatorów;
- 2) liczba szkół objętych wsparciem w ramach modułu 2. – co najmniej 1230 szkół;
- 3) liczba uczniów i uczennic z Ukrainy, którzy otrzymali wsparcie w ramach modułu 2. – co najmniej 1230 osób;
- 4) liczba uczniów i uczennic objętych pomocą psychologiczną w ramach modułu 2. – co najmniej 1230 osób.

5.3. MODUŁ 3. – DOSKONALENIE KADR SYSTEMU OŚWIATY

5.3.1. Moduł 3. – ogólne warunki realizacji wsparcia

5.3.1.1.

Wsparcie w ramach modułu 3. jest realizowane na poziomie centralnym przez ORE (będący koordynatorem całego modułu 3.) oraz na poziomie regionalnym (w każdym województwie) przez operatorów regionalnych, którzy otrzymują środki z Programu na realizację w danym województwie działań polegających na udzielaniu wsparcia kadrom systemu oświaty.

5.3.1.2.

Realizowane w ramach modułu 3. działania skierowane do kadr systemu oświaty uwzględniają szczególne i zróżnicowane potrzeby uczniów i uczennic z Ukrainy, wynikające m.in. z odmienności językowej i kulturowej (w tym uczniów i uczennic z Ukrainy pochodzenia romskiego), doświadczenia traumy wojennej, trudności edukacyjnych spowodowanych zmianą środowiska edukacyjnego, jak również potrzeby wynikające z niepełnosprawności czy szczególnych uzdolnień ucznia.

5.3.2. Tryb realizacji modułu 3. na poziomie centralnym przez ORE

5.3.2.1.

Na podstawie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych ORE dokonuje wyboru operatorów regionalnych zgodnie z pkt 5.3.3.3.

5.3.2.2.

ORE koordynuje działania realizowane w ramach modułu 3. przez operatorów regionalnych.

5.3.2.3.

ORE zapewnia realizację następujących działań, których rezultaty w sposób pośredni i bezpośredni (przez działania na poziomie regionalnym) będą skierowane do odbiorców Programu:

- 1) opracowanie modelowych programów nauczania do wykorzystania przez nauczycieli do prowadzenia nauczania w oddziałach przygotowawczych organizowanych na poszczególnych etapach edukacyjnych (w klasach I–III i IV–VIII szkoły podstawowej oraz w szkołach ponadpodstawowych), zawierających katalogi kompetencji językowych w zakresie edukacji językowej i przedmiotowej;
- 2) opracowanie programów szkoleń dla kadr systemu oświaty obejmujących m.in. wsparcie edukacyjne wynikające z doświadczenia migracji lub uchodźstwa, wsparcie w zakresie pracy z oddziałami i w zespołach klasowych, do których uczęszczają uczniowie i uczennice z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, wspieranie włączenia oraz wsparcie indywidualne uczniów z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa, obejmujących następujące obszary:
 - a) wpływ migracji i uchodźstwa na proces edukacyjny,
 - b) prawa uchodźców i migrantów w kontekście edukacji – aspekty prawne,
 - c) wyzwania związane z kształtowaniem tożsamości kulturowej uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa,
 - d) wsparcie emocjonalne dla uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa – strategie identyfikacji,
 - e) dostosowanie języka edukacji do potrzeb uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa – nauczanie języka edukacji w ramach zajęć przedmiotowych,
 - f) efektywne metody nauczania uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa – praktyki dydaktyczne,
 - g) adaptacja treści edukacyjnych do potrzeb uczniów z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa – strategie dostosowywania programów nauczania,
 - h) ocenianie uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa – metody i strategie,
 - i) edukacja antydyskryminacyjna – przeciwdziałanie konfliktom na tle narodowościowym lub kulturowym,
 - j) integracja kulturowa w środowisku szkolnym – metody wsparcia,
 - k) organizacja i funkcjonowanie oddziałów przygotowawczych,
 - l) wsparcie nauczycieli w pracy z uczniami i uczennicami z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa o zróżnicowanych potrzebach edukacyjnych,
 - m) praca z uczniami i uczennicami z Ukrainy pochodzenia romskiego – zrozumienie kulturowe i metody pracy,
 - n) współpraca z rodzicami uczniów i uczennic z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa – efektywne strategie komunikacji, obejmujące stosowanie prostego i zrozumiałego języka, uwzględnienie różnic kulturowych, wspieranie rodziców w zrozumieniu funkcjonowania polskiego systemu oświaty, a także działania na rzecz ich integracji ze środowiskiem szkolnym i aktywnego angażowania w życie szkoły,

- o) współpraca z asystentem – efektywne modele współdziałania,
 - p) rozwój kompetencji liderów i liderek edukacyjnych (kadry kierowniczej szkół i kuratorów oświaty) w efektywnym zarządzaniu szkołą różnorodną narodowościowo i kulturowo;
- 3) opracowanie, we współpracy z operatorami regionalnymi, materiałów merytorycznych obejmujących obszary określone w pkt 2;
 - 4) przeprowadzenie dla kadry kierowniczej szkół oraz kuratorów oświaty szkoleń wzmacniających kompetencje liderów edukacyjnych w zakresie efektywnego zarządzania szkołą różnorodną narodowościowo i kulturowo;
 - 5) przeprowadzenie szkoleń przygotowujących operatorów regionalnych do realizacji wsparcia kadr systemu oświaty w pracy z uczniami i uczennicami z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa;
 - 6) działania konsultacyjne dla operatorów regionalnych na etapie realizacji szkoleń dla kadr systemu oświaty podnoszących kompetencje w zakresie pracy z uczniami i uczennicami z doświadczeniem migracji lub uchodźstwa;
 - 7) organizacja i przeprowadzenie dwóch konferencji dotyczących działań wdrażanych w ramach Programu.

ORE przekazuje opracowane materiały merytoryczne obejmujące obszary określone w pkt 2 operatorom regionalnym w celu realizacji działań w ramach modułu 3. na poziomie regionalnym.

5.3.2.4.

Na sfinansowanie działań realizowanych przez ORE na poziomie centralnym przeznaczają się 30 000 000 zł.

Działania, o których mowa w pkt 5.3.2.3., realizowane przez ORE nie są finansowane w ramach innych programów ze środków publicznych pochodzących z innych źródeł.

5.3.2.5.

ORE jako koordynator modułu 3.:

- 1) prowadzi bieżący monitoring realizacji modułu 3., w tym prowadzi monitorowanie działań realizowanych przez operatorów regionalnych, współpracuje z organami prowadzącymi szkoły oraz ministrem właściwym do spraw oświaty i wychowania;
- 2) opracowuje sprawozdania roczne i sprawozdanie końcowe z realizacji modułu 3. oraz składa je ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania publikuje na stronie Programu formularze sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego ORE, które zawierają co najmniej informacje dotyczące:

- 1) kwot środków wydatkowanych na realizację działań w ramach modułu 3. (w podziale na poziom centralny oraz regionalny – z wyszczególnieniem województw);
- 2) stopnia osiągnięcia mierników określonych dla modułu 3. w pkt 5.3.4.;
- 3) zrealizowanych działań, o których mowa w pkt 5.3.2.3. (w podziale na poziom centralny oraz poziom regionalny – z wyszczególnieniem województw);
- 4) problemów i barier w realizacji wsparcia oraz podjętych działań zaradczych;
- 5) potwierdzenia braku podwójnego finansowania działań, na których realizację ORE otrzymał środki w ramach modułu 3.

5.3.3. Tryb realizacji modułu 3. na poziomie regionalnym przez operatorów regionalnych

5.3.3.1.

Wsparcie jest udzielane pracownikom kadr systemu oświaty zatrudnionym w szkołach, których organem prowadzącym jest:

- 1) jednostka samorządu terytorialnego;
- 2) osoba prawna inna niż jednostka samorządu terytorialnego;
- 3) osoba fizyczna;
- 4) minister właściwy:
 - a) do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego (w odniesieniu do szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej i szkół artystycznych realizujących kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego, których organem prowadzącym jest minister właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego),
 - b) do spraw rolnictwa,
 - c) do spraw środowiska,
 - d) do spraw gospodarki morskiej,
 - e) do spraw żeglugi śródlądowej.

5.3.3.2.

Warunkiem udzielenia wsparcia jest zapewnienie, że w dniu rozpoczęcia wsparcia w danej szkole objętej wsparciem jest realizowany obowiązek szkolny albo obowiązek nauki przez co najmniej jednego ucznia lub jedną uczennicę z Ukrainy. Spełnienie warunku jest weryfikowane w szczególności na podstawie wykazu szkół kwalifikujących się do otrzymania wsparcia w ramach Programu, o którym mowa w rozdziale 4.1. pkt 3. Wsparciem będzie mogła być objęta również szkoła nie wskazana w wykazie szkół kwalifikujących się do otrzymania wsparcia w ramach Programu, o którym mowa w rozdziale 4.1. pkt 3, o ile w tej szkole będzie co najmniej jeden uczeń lub jedna uczennica z Ukrainy spełniający obowiązek szkolny albo obowiązek nauki.

5.3.3.3.

W terminie określonym w harmonogramie w rozdziale 9.3. HARMONOGRAM REALIZACJI MODUŁU 3. – DOSKONALENIE KADR SYSTEMU OŚWIATY, ORE, w trybie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, dokonuje wyboru konsorcjów składających się z organizacji pozarządowej, o której mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, lub organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 3 ust. 2 tej ustawy, oraz placówki doskonalenia nauczycieli lub placówek doskonalenia nauczycieli posiadających akredytację, o której mowa w art. 184 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, w celu wyłonienia operatorów regionalnych realizujących działania w ramach modułu 3. na poziomie regionalnym w województwach.

5.3.3.4.

Operator regionalny realizuje działania w ramach modułu 3. do dnia 31 sierpnia 2027 r.

5.3.3.5.

O udzielenie zamówienia na pełnienie roli operatora regionalnego mogą ubiegać się wykonawcy, co do których brak jest podstaw do wykluczenia z postępowania o udzielenie zamówienia na podstawie art. 108

ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych, z zastrzeżeniem art. 110 ust. 2 tej ustawy.

O udzielenie zamówienia mogą ubiegać się wykonawcy, którzy spełniają warunki dotyczące:

- 1) posiadania doświadczenia w realizacji szkoleń stacjonarnych, w tym warsztatów, skierowanych m.in. do kadr systemu oświaty lub pracowników niepedagogicznych szkół lub placówek systemu oświaty, asystentów, rodziców uczniów i uczennic oraz pracowników i pracowniczek jednostek samorządu terytorialnego, odpowiedzialnych za realizację zadań oświatowych; wymagane jest doświadczenie w realizacji ww. zadań w ciągu ostatnich 5 lat liczonych od dnia złożenia oferty;
- 2) posiadania wykwalifikowanej kadry szkoleniowej do realizacji zadania związanego z przeprowadzeniem szkoleń, w tym trenerów i trenerki, specjalistów i specjalistki w obszarze edukacji włączającej i glottodydaktyki oraz osób odpowiedzialnych za organizację szkoleń;
- 3) posiadania doświadczenia w realizacji sieci współpracy i samokształcenia dla kadr systemu oświaty, w tym niezbędnych narzędzi informatycznych do realizacji tej formy wsparcia i doskonalenia; wymagane jest doświadczenie w realizacji ww. zadań w ciągu ostatnich 5 lat liczonych od dnia złożenia oferty;
- 4) posiadania doświadczenia w realizacji szkoleń z zakresu zdiagnozowanych potrzeb kadr systemu oświaty;
- 5) posiadania doświadczenia w rozliczaniu projektów szkoleniowych skierowanych do kadr systemu oświaty.

Szczegółowe warunki udziału w postępowaniu zostaną określone w specyfikacji warunków zamówienia.

5.3.3.6.

Na podstawie umowy zawartej z ORE operator regionalny przeprowadza diagnozę potrzeb kadr systemu oświaty w danym województwie, następnie na podstawie diagnozy potrzeb kadr systemu oświaty oraz w oparciu o opracowane przez ORE programy szkoleń, o których mowa w pkt 5.3.2.3. ppkt 2, i opracowane przez ORE, we współpracy z operatorami regionalnymi, materiały merytoryczne, o których mowa w pkt 5.3.2.3. ppkt 3, realizuje wsparcie dla wskazanej grupy odbiorców w obszarach określonych w pkt 5.3.2.3. ppkt 2.

Wsparcie może być realizowane w formie szkoleń, konsultacji eksperckich, sieci współpracy oraz procesowego wspomaganie, adekwatnie do diagnozy potrzeb kadr systemu oświaty przeprowadzonej przez operatora regionalnego.

ORE publikuje listę operatorów regionalnych, do których szkoły, w których obowiązek szkolny albo obowiązek nauki realizują uczniowie i uczennice z Ukrainy, mogą zgłaszać się w celu otrzymania wsparcia w ramach modułu 3. Lista operatorów regionalnych jest publikowana na stronie Programu i stronie internetowej www.efs.men.gov.pl.

5.3.3.7.

Na sfinansowanie działań realizowanych przez 16 operatorów regionalnych przeznaczają się 77 000 000 zł.

Podmioty wchodzące w skład konsorcjów, o których mowa w pkt 5.3.3.3., nie mogą otrzymać środków na sfinansowanie działań, o których mowa w pkt 5.3.3.6., jeżeli otrzymały na ten cel środki publiczne pochodzące z innych źródeł. Przystępując do postępowania o udzielenie zamówienia na pełnienie roli operatora regionalnego, podmioty wchodzące w skład konsorcjów, o których mowa w pkt 5.3.3.3, składają ORE oświadczenie o braku finansowania ze środków publicznych pochodzących z innych źródeł działań, o których mowa w pkt 5.3.3.6. Aktualność tego oświadczenia podmiotów wchodzących w skład

konsorcjów, o których mowa w pkt 5.3.3.3., o braku podwójnego finansowania podlega weryfikacji również na etapie rozliczania lub kontroli wykorzystania środków.

5.3.3.8.

Indykatywne kwoty środków budżetu państwa i budżetu środków europejskich przewidzianych na sfinansowanie działań w ramach modułu 3. na poziomie regionalnym, przypadające na poszczególne województwa, ustalono proporcjonalnie do liczby uczniów i uczennic z Ukrainy spełniających obowiązek szkolny albo obowiązek nauki w szkołach prowadzonych przez organy prowadzące, o których mowa w pkt 5.3.3.1., w tych województwach, na podstawie danych z SIO (stan na dzień 30 września 2024 r.):

- województwo dolnośląskie – 8 490 176 zł,
- województwo kujawsko-pomorskie – 3 071 810 zł,
- województwo lubelskie – 2 531 038 zł,
- województwo lubuskie – 2 865 536 zł,
- województwo łódzkie – 5 401 642 zł,
- województwo małopolskie – 6 727 471 zł,
- województwo mazowieckie – 13 305 939 zł,
- województwo opolskie – 1 872 685 zł,
- województwo podkarpackie – 1 978 608 zł,
- województwo podlaskie – 1 126 651 zł,
- województwo pomorskie – 5 989 548 zł,
- województwo śląskie – 8 874 343 zł,
- województwo świętokrzyskie – 1 563 526 zł,
- województwo warmińsko-mazurskie – 1 337 993 zł,
- województwo wielkopolskie – 7 912 913 zł,
- województwo zachodniopomorskie – 3 950 121 zł.

5.3.3.9.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania publikuje na stronie Programu formularze sprawozdań rocznych i sprawozdania końcowego operatora regionalnego, które zawierają co najmniej informacje dotyczące:

- 1) stopnia osiągnięcia mierników określonych dla modułu 3. w pkt 5.3.4. dotyczących poziomu regionalnego;
- 2) zrealizowanych działań, o których mowa w pkt 5.3.3.6.;
- 3) problemów i barier w realizacji wsparcia oraz podjętych działań zaradczych;
- 4) potwierdzenia braku podwójnego finansowania działań, na których realizację podmioty wchodzące w skład konsorcjum, o których mowa w pkt 5.3.3.3., otrzymały środki w ramach modułu 3.

5.3.4. Moduł 3. – mierniki stopnia realizacji Programu

Dla modułu 3. zostały określone następujące mierniki, które pozwolą na sprawdzenie stopnia realizacji zaplanowanych w Programie działań, a tym samym monitorowanie osiągnięcia celów szczegółowych oraz celu głównego Programu:

Mierniki stopnia realizacji Programu dotyczące poziomu centralnego realizowanego przez ORE:

- 1) liczba opracowanych pakietów materiałów merytorycznych, o których mowa w pkt 5.3.2.3. ppkt 3, oraz pakietów programów szkoleń dla kadr systemu oświaty, o których mowa w pkt 5.3.2.3. ppkt 2 – 16 pakietów;
- 2) liczba opracowanych modelowych programów nauczania do wykorzystania przez nauczycieli dla oddziałów przygotowawczych organizowanych na poszczególnych etapach edukacyjnych, o których mowa w pkt 5.3.2.3. ppkt 1 – 3 modelowe programy;
- 3) liczba przeprowadzonych szkoleń dla operatorów regionalnych – 16 szkoleń;
- 4) liczba przeszkolonych dyrektorów szkół – co najmniej 1230 osób;
- 5) liczba zorganizowanych konferencji dotyczących działań wdrażanych w ramach Programu – 2 konferencje.

Mierniki stopnia realizacji Programu dotyczące poziomu regionalnego realizowanego przez operatorów regionalnych:

- 1) liczba szkół objętych wsparciem w ramach modułu 3., w których przeszkolono pracowników kadr systemu oświaty – co najmniej 1230 szkół;
- 2) liczba pracowników kadr systemu oświaty, którzy podnieśli lub nabyli nowe kompetencje zawodowe – co najmniej 2500 osób.

6. FINANSOWANIE PROGRAMU

6.1.

Podziału środków budżetu państwa i budżetu środków europejskich przewidzianych na realizację Programu dokonuje minister właściwy do spraw oświaty i wychowania. Podział środków nie wymaga zmiany Programu.

6.2.

Wysokość środków finansowych przeznaczonych na realizację działań określonych w Programie wynosi 499 903 491,80 zł i uwzględnia środki na działania merytoryczne oraz koszty administracyjne w ramach poszczególnych modułów Programu.

6.3.

Program jest finansowany w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027, działanie 04.17 „Szkola dla wszystkich” w wysokości 499 903 491,80 zł, z tego:

- 1) budżet środków europejskich (finansowanie) w wysokości 412 513 516,80 zł;
- 2) budżet państwa (współfinansowanie) w wysokości 87 389 975,00 zł.

6.4.

Podział środków finansowych na działania w poszczególnych modułach Programu:

Moduł 1. – POMOC ASYSTENTA – dofinansowanie zatrudnienia asystentów – 250 000 000 zł, z tego:

- 1) w obszarze wsparcia, którego koordynatorami są wojewodowie – 248 133 600,00 zł;
- 2) w obszarze wsparcia, którego koordynatorami są ministrowie właściwi prowadzący szkoły – 1 866 400,00 zł.

Moduł 2. – DOBROSTAN SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ – 127 000 000 zł, z tego:

- 1) w obszarze wsparcia, którego koordynatorem jest IBE-PIB – 27 000 000 zł;
- 2) w obszarze wsparcia, którego koordynatorami są wojewodowie – 100 000 000 zł.

Moduł 3. – DOSKONALENIE KADR SYSTEMU OŚWIATY – 107 000 000 zł, z tego:

- 1) na działania realizowane na poziomie centralnym przez ORE – 30 000 000 zł (kwota uwzględnia koszty administracyjne, w tym na sfinansowanie wynagrodzeń);
- 2) na działania realizowane na poziomie regionalnym przez operatorów regionalnych – 77 000 000 zł.

6.5.

W ramach kosztów administracyjnych w Programie przewidziano środki finansowe (w tym na wynagrodzenia) dla:

- 1) ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania – 3 903 491,80 zł;
- 2) 16 wojewodów (moduł 1. i 2.) oraz ministrów właściwych prowadzących szkoły (moduł 1.) – 12 000 000 zł.

6.6.

W ustawie budżetowej na rok 2025 z dnia 9 stycznia 2025 r. (Dz. U. poz. 63) środki na realizację Programu są zaplanowane w części 30 – Oświata i wychowanie oraz w rezerwach celowych przeznaczonych na finansowanie z budżetu środków europejskich i współfinansowanie z budżetu państwa programów i projektów finansowanych z udziałem tych środków.

6.7.

Przewiduje się, że w ustawach budżetowych na lata 2026 i 2027 środki na realizację Programu będą ujęte w części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, w częściach budżetowych, których dysponentami są właściwi ministrowie prowadzący szkoły, w częściach budżetowych, których dysponentami są właściwi wojewodowie, lub w rezerwach celowych.

6.8.

W kontekście zasad przepływu środków finansowych związanych z realizacją Programu w dokumentach będących podstawą do realizacji wsparcia w ramach poszczególnych modułów przez podmioty zaangażowane we wdrażanie Programu powinny znaleźć się postanowienia regulujące co najmniej zasady przekazywania środków budżetu państwa i budżetu środków europejskich (odpowiednio w zakresie dotacji celowej oraz płatności budżetu środków europejskich), zasady rozliczania wydatków oraz zwrotu środków w przypadku ich niewykorzystania lub nieprawidłowego wydatkowania.

6.9.

Zmiany finansowe w Programie mogą dotyczyć przesunięć zarówno w przypadku niewykorzystania środków, jak i zwiększenia zapotrzebowania przekraczającego wysokość przewidzianych środków, zarówno w poszczególnych latach realizacji Programu, jak i w poszczególnych modułach Programu:

- 1) minister właściwy do spraw oświaty i wychowania, na podstawie informacji przekazanych przez koordynatorów modułów, o których mowa w pkt 4.2., dokonuje podziału nierozdysponowanych środków finansowych na kolejne lata realizacji Programu, bez konieczności zmiany Programu;
- 2) minister właściwy do spraw oświaty i wychowania może dokonać przesunięcia środków (zwiększenia lub zmniejszenia) między województwami w ramach modułu 1. lub dokonać przesunięcia środków z modułu 2. (poziom regionalny) do modułu 1. lub z modułu 1. do modułu 2. (poziom regionalny), bez konieczności zmiany Programu.

7. KONTROLA PROGRAMU

7.1. Kontrola realizowana przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania pełniący funkcję koordynatora zarządzającego Programem, w ramach sprawowanego nadzoru, może kontrolować sposób i terminowość wykonania zadań przez wojewodów, ministrów właściwych prowadzących szkoły, IBE-PIB i ORE (w ramach poszczególnych modułów Programu).

7.2. Kontrola w ramach modułu 1. – Pomoc asystenta

Wojewodowie pełniący funkcję koordynatorów modułu 1. kontrolują sposób i terminowość wykonania zadań przez organy prowadzące szkoły oraz szkoły w ramach udzielonego im wsparcia, w tym w zakresie przestrzegania zasady braku podwójnego finansowania oraz realizacji obowiązków informacyjno-promocyjnych.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania udziela informacji dotyczących zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli, o których mowa w rozdziale 4.1. pkt 4.

7.3. Kontrola w ramach modułu 2. – Dobrostan społeczności szkolnej

Wojewodowie pełniący funkcję koordynatorów modułu 2. na poziomie regionalnym kontrolują sposób i terminowość wykonania zadań przez operatorów wojewódzkich w ramach modułu 2., w tym w zakresie przestrzegania zasady braku podwójnego finansowania oraz realizacji obowiązków informacyjno-promocyjnych.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania udziela informacji dotyczących zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli, o których mowa w rozdziale 4.1. pkt 4.

7.4. Kontrola w ramach modułu 3. – Doskonalenie kadr systemu oświaty

ORE pełniący funkcję koordynatora modułu 3. kontroluje sposób i terminowość wykonania zadań przez operatorów regionalnych w ramach modułu 3., w tym w zakresie przestrzegania zasady braku podwójnego finansowania oraz realizacji obowiązków informacyjno-promocyjnych.

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania udziela informacji dotyczących zakresu, sposobu i częstotliwości prowadzenia kontroli, o których mowa w rozdziale 4.1. pkt 4.

8. EWALUACJA

Program zakłada ewaluację wszystkich modułów. Za proces ewaluacji w Programie będzie odpowiedzialny minister właściwy do spraw oświaty i wychowania. Działania ewaluacyjne, obejmujące wszystkie dane oraz ocenę udzielonego wsparcia zebrane od wszystkich podmiotów zaangażowanych we wdrażanie Programu, zostaną sfinansowane w ramach pomocy technicznej z Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021–2027.

W ramach ewaluacji Programu nastąpi podsumowanie użyteczności i skuteczności całości działań zrealizowanych w ramach Programu, w tym wybranego sposobu realizacji Programu.

9. HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU

9.1. HARMONOGRAM REALIZACJI MODUŁU 1. – POMOC ASYSTENTA

9.1.1. Obszar wsparcia, którego koordynatorami są wojewodowie

Lp.	Opis zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji
1	Poinformowanie za pośrednictwem wojewodów organów prowadzących szkoły o Programie oraz o podziale środków na realizację modułu 1. w poszczególnych latach realizacji Programu Przekazanie wojewodom wykazu szkół kwalifikujących się do otrzymania wsparcia w ramach modułu 1. (wykaz szkół ma charakter pomocniczy)	minister właściwy do spraw oświaty i wychowania	rok 2025 – 5 dni roboczych od dnia wejścia w życie uchwały Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła” w latach 2025–2027 na rok 2026 – 5 dni roboczych od dnia dokonania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania podziału środków na realizację modułu 1. w roku 2026 na rok 2027 – 5 dni roboczych od dnia dokonania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania podziału środków na realizację modułu 1. w roku 2027 (nie później niż do dnia 30 czerwca 2026 r.)
2	Ogłoszenie dla organów prowadzących szkoły naboru wniosków o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystentów	wojewodowie	rok 2025 – 14 dni roboczych od dnia poinformowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania o Programie oraz o podziale środków na realizację modułu 1. w roku 2025 na rok 2026 – do dnia 30 września 2025 r. na rok 2027 – do dnia 30 września 2026 r.
3	Składanie do wojewodów wniosków o udzielenie	organy prowadzące szkoły	14 dni roboczych od dnia ogłoszenia naboru wniosków przez wojewodę

	dofinansowania na zatrudnienie asystentów		
4	Rozpatrzenie wniosków złożonych przez organy prowadzące szkoły oraz opublikowanie listy szkół zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów	wojewodowie	14 dni roboczych od dnia zakończenia naboru wniosków przez wojewodę
5	Zabezpieczenie środków w planie finansowym części budżetowej, której dysponentem jest właściwy wojewoda	minister właściwy do spraw oświaty i wychowania/ wojewodowie	na rok 2025 – do końca 3. kwartału 2025 r. wystąpienie do ministra właściwego do spraw finansów publicznych z wnioskiem o przeniesienie środków między częścią 30 – Oświata i wychowanie a częściami budżetowymi, których dysponentami są właściwi wojewodowie, oraz wystąpienie o uruchomienie środków z rezerwy celowej na wynagrodzenia osób wykonujących zadania związane z administrowaniem Programem na rok 2026 – zgłoszenie środków na etapie prac nad projektem ustawy budżetowej na rok 2026 (lipiec 2025 r.) na rok 2027 – zgłoszenie środków na etapie prac nad projektem ustawy budżetowej na rok 2027 (czerwiec/lipiec 2026 r.)
6	Zawarcie z organami prowadzącymi szkoły umów o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystentów	wojewodowie	na rok 2025 – do końca 3. kwartału 2025 r. na rok 2026 – do końca 4. kwartału 2025 r. na rok 2027 – do końca 4. kwartału 2026 r.

7	Przekazanie organom prowadzącym szkoły środków na dofinansowanie zatrudnienia asystentów	województwie	na rok 2025 – do dnia 31 października 2025 r. na rok 2026 – do końca 1. kwartału 2026 r. na rok 2027 – do końca 1. kwartału 2027 r.
8	Przekazanie wojewodom sprawozdania rocznego z realizacji modułu 1.	organy prowadzące	za rok 2025 – do dnia 20 stycznia 2026 r. za rok 2026 – do dnia 20 stycznia 2027 r. za rok 2027 – do dnia 15 września 2027 r.
9	Przekazanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania sprawozdania rocznego z realizacji modułu 1.	województwie	za rok 2025 – do dnia 31 stycznia 2026 r. za rok 2026 – do dnia 31 stycznia 2027 r. za rok 2027 – do dnia 30 września 2027 r.
10	Przekazanie wojewodom sprawozdania końcowego z realizacji modułu 1.	organy prowadzące	do dnia 15 września 2027 r.
11	Przekazanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania sprawozdania końcowego z realizacji modułu 1.	województwie	do dnia 30 września 2027 r.

9.1.2. Obszar wsparcia, którego koordynatorami są ministrowie właściwi prowadzący szkoły

Lp.	Opis zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji
1	Poinformowanie ministrów właściwych prowadzących szkoły o Programie oraz o podziale środków na realizację modułu 1. w poszczególnych latach realizacji Programu. Przekazanie ministrom właściwym prowadzącym szkoły wykazu szkół kwalifikujących się do otrzymania wsparcia w ramach modułu 1. (wykaz szkół ma charakter pomocniczy)	minister właściwy do spraw oświaty i wychowania	rok 2025 – 5 dni roboczych od dnia wejścia w życie uchwały Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła” w latach 2025–2027 na rok 2026 – 5 dni roboczych od dnia dokonania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania podziału środków na realizację modułu 1. w roku 2026 na rok 2027 – 5 dni roboczych od dnia dokonania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania podziału środków na realizację modułu 1. w roku 2027 (nie później niż do dnia 30 czerwca 2026 r.)
2	Ogłoszenie dla dyrektorów szkół naboru wniosków o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystentów	ministrowie właściwi prowadzący szkoły	rok 2025 – 14 dni roboczych od dnia poinformowania przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania o Programie oraz o podziale środków na realizację modułu 1. w roku 2025 na rok 2026 – do dnia 30 września 2025 r. na rok 2027 – do dnia 30 września 2026 r.
3	Składanie do ministrów właściwych prowadzących szkoły wniosków o udzielenie dofinansowania na zatrudnienie asystentów	dyrektorzy szkół	14 dni roboczych od dnia ogłoszenia naboru wniosków przez ministra właściwego prowadzącego szkoły

4	Rozpatrzenie wniosków złożonych przez dyrektorów szkół oraz opublikowanie listy szkół zakwalifikowanych do otrzymania dofinansowania na zatrudnienie asystentów	ministrowie właściwi prowadzący szkoły	14 dni roboczych od dnia zakończenia naboru wniosków przez ministra właściwego prowadzącego szkoły
5	Zabezpieczenie środków w planie finansowym części budżetowej, której dysponentem jest minister właściwy prowadzący szkołę	minister właściwy do spraw oświaty i wychowania/ministrowie właściwi prowadzący szkoły	na rok 2025 – do końca 3. kwartału 2025 r. wystąpienie do ministra właściwego do spraw finansów publicznych z wnioskiem o przeniesienie środków między częścią 30 – Oświata i wychowanie a częścią budżetową, której dysponentem jest minister właściwy prowadzący szkołę, oraz wystąpienie o uruchomienie środków z rezerwy celowej na wynagrodzenia osób wykonujących zadania związane z administrowaniem Programem na rok 2026 – zgłoszenie środków na etapie prac nad projektem ustawy budżetowej na rok 2026 (lipiec 2025 r.) na rok 2027 – zgłoszenie środków na etapie prac nad projektem ustawy budżetowej na rok 2027 (czerwiec/lipiec 2026 r.)
6	Przekazanie ministrowi właściwemu prowadzącemu szkoły danych do sprawozdania rocznego z realizacji modułu 1.	dyrektorzy szkół	za rok 2025 – do dnia 20 stycznia 2026 r. za rok 2026 – do dnia 20 stycznia 2027 r. za rok 2027 – do dnia 15 września 2027 r.

7	Przekazanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania sprawozdania rocznego z realizacji modułu 1.	ministrowie właściwi prowadzący szkoły	za rok 2025 – do dnia 31 stycznia 2026 r. za rok 2026 – do dnia 31 stycznia 2027 r. za rok 2027 – do dnia 30 września 2027 r.
8	Przekazanie ministrowi właściwemu prowadzącemu szkoły danych do sprawozdania końcowego z realizacji modułu 1.	dyrektorzy szkół	do dnia 15 września 2027 r.
9	Przekazanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania sprawozdania końcowego z realizacji modułu 1.	ministrowie właściwi prowadzący szkoły	do dnia 30 września 2027 r.

9.2. HARMONOGRAM REALIZACJI MODUŁU 2. – DOBROSTAN SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ

9.2.1. Obszar wsparcia, którego koordynatorem jest IBE-PIB

Lp.	Opis zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji
1	Zlecenie IBE-PIB realizacji zadania w ramach modułu 2. na poziomie centralnym	minister właściwy do spraw oświaty i wychowania	5 dni roboczych od dnia wejścia w życie uchwały Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła” w latach 2025–2027
2	Realizacja działań zgodnie z harmonogramem realizacji zadań określonym w zleceniu, o którym mowa w lp. 1	IBE-PIB	do końca trwania Programu, ale nie później niż do dnia 31 sierpnia 2027 r.

3	Przekazanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania sprawozdania rocznego z realizacji modułu 2.	IBE-PIB	za rok 2025 – do dnia 31 stycznia 2026 r. za rok 2026 – do dnia 31 stycznia 2027 r. za rok 2027 – do dnia 20 września 2027 r.
4	Przekazanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania sprawozdania końcowego z realizacji modułu 2.	IBE-PIB	do dnia 25 października 2027 r.

9.2.2. Obszar wsparcia, którego koordynatorami są wojewodowie

Lp.	Opis zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji
1	Poinformowanie wojewodów o Programie oraz o podziale środków na realizację modułu 2. na poziomie regionalnym w poszczególnych latach realizacji Programu Przekazanie wojewodom wykazu szkół kwalifikujących się do otrzymania wsparcia w ramach modułu 2. (wykaz szkół ma charakter pomocniczy)	minister właściwy do spraw oświaty i wychowania	5 dni roboczych od dnia wejścia w życie uchwały Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła” w latach 2025–2027
2	Ogłoszenie konkursu ofert na realizację działań w ramach modułu 2. na poziomie regionalnym – wybór operatorów wojewódzkich (otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego przez organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego	województwie	do dnia 31 sierpnia 2025 r.

	i o wolontariacie, w trybie określonym w dziale II rozdziale 2 tej ustawy)		
3	Składanie ofert w konkursie ofert na realizację działań w ramach modułu 2. na poziomie regionalnym	organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie	21 dni kalendarzowych od dnia ogłoszenia konkursu ofert na realizację działań w ramach modułu 2. na poziomie regionalnym
4	Rozpatrzenie ofert złożonych w konkursie ofert na realizację działań w ramach modułu 2. na poziomie regionalnym oraz opublikowanie informacji o operatorach wojewódzkich wybranych w województwach Przekazanie do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania informacji dotyczących wybranego w danym województwie operatora wojewódzkiego	wojewodowie	30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia konkursu ofert na realizację działań w ramach modułu 2. na poziomie regionalnym
5	Zabezpieczenie środków w planie finansowym części budżetowej, której dysponentem jest właściwy wojewoda	minister właściwy do spraw oświaty i wychowania/ wojewodowie	na rok 2025 – do końca 3. kwartału 2025 r. wystąpienie do ministra właściwego do spraw finansów publicznych z wnioskiem o przeniesienie środków między częścią 30 – Oświata i wychowanie a częściami budżetowymi, których dysponentami są właściwi wojewodowie, oraz wystąpienie o uruchomienie środków z rezerwy celowej na wynagrodzenia osób wykonujących zadania związane z administrowaniem Programem

			na rok 2026 – zgłoszenie środków na etapie prac nad projektem ustawy budżetowej na rok 2026 (lipiec 2025 r.) na rok 2027 – zgłoszenie środków na etapie prac nad projektem ustawy budżetowej na rok 2027 (czerwiec/lipiec 2026 r.)
6	Zawarcie z operatorami wojewódzkimi umów na realizację działań w ramach modułu 2. na poziomie regionalnym (umowa w sprawie powierzenia realizacji zadania publicznego)	wojewodowie	14 dni roboczych od dnia rozpatrzenia ofert złożonych w konkursie ofert na realizację działań w ramach modułu 2. na poziomie regionalnym
7	Przekazanie do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania informacji dotyczących umowy zawartej z operatorem wojewódzkim wybranym w danym województwie	wojewodowie	5 dni roboczych od dnia zawarcia z operatorem wojewódzkim umowy na realizację działań w ramach modułu 2. na poziomie regionalnym
8	Przekazanie do szkół listy operatorów wojewódzkich wybranych do realizacji działań w ramach modułu 2. na poziomie regionalnym	minister właściwy do spraw oświaty i wychowania	5 dni roboczych od dnia otrzymania od wojewody informacji dotyczących umowy zawartej z operatorem wojewódzkim wybranym w danym województwie
9	Przekazanie operatorom wojewódzkim środków na realizację działań w ramach modułu 2. na poziomie regionalnym	wojewodowie	w terminach określonych w umowach, o których mowa w lp. 6

10	Realizacja działań zgodnie z harmonogramem realizacji zadań określonym w umowach, o których mowa w lp. 6	operatorzy wojewódzcy	do dnia 31 sierpnia 2027 r.
11	Przekazanie wojewodom sprawozdania rocznego z realizacji modułu 2. w danym województwie	operatorzy wojewódzcy	za rok 2025 – do dnia 30 stycznia 2026 r. za rok 2026 – do dnia 30 stycznia 2027 r. za rok 2027 – do dnia 30 września 2027 r.
12	Przekazanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania sprawozdania rocznego z realizacji modułu 2. w danym województwie	wojewodowie	za rok 2025 – do dnia 10 lutego 2026 r. za rok 2026 – do dnia 10 lutego 2027 r. za rok 2027 – do dnia 10 października 2027 r.
13	Przekazanie wojewodom sprawozdania końcowego z realizacji modułu 2. w danym województwie	operatorzy wojewódzcy	do dnia 30 września 2027 r.
14	Przekazanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania sprawozdania końcowego z realizacji modułu 2. w danym województwie	wojewodowie	do dnia 25 października 2027 r.

9.3. HARMONOGRAM REALIZACJI MODUŁU 3. – DOSKONALENIE KADR SYSTEMU OŚWIATY

9.3.1. Obszar wsparcia realizowany na poziomie centralnym przez ORE

Lp.	Opis zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji
-----	--------------	------------------------	-------------------

1	Powierzenie ORE realizacji działań w ramach modułu 3. na poziomie centralnym Przekazanie ORE wykazu szkół kwalifikujących się do otrzymania wsparcia w ramach modułu 3. (wykaz szkół ma charakter pomocniczy)	minister właściwy do spraw oświaty i wychowania	5 dni roboczych od dnia wejścia w życie uchwały Rady Ministrów w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła” w latach 2025–2027
2	Realizacja działań zgodnie z harmonogramem realizacji zadań określonym w powierzeniu, o którym mowa w lp. 1	ORE	do końca trwania Programu, ale nie później niż do dnia 31 sierpnia 2027 r.
3	Przekazanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania sprawozdania rocznego z realizacji modułu 3.	ORE	za rok 2025 – do dnia 31 stycznia 2026 r. za rok 2026 – do dnia 31 stycznia 2027 r. za rok 2027 – do dnia 30 września 2027 r.
4	Przekazanie ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania sprawozdania końcowego z realizacji modułu 3.	ORE	do dnia 25 października 2027 r.

9.3.2. Obszar wsparcia realizowany na poziomie regionalnym przez operatorów regionalnych

Lp.	Opis zadania	Podmiot odpowiedzialny	Termin realizacji
1	Wszczęcie postępowania przetargowego na realizację działań w ramach modułu 3. na poziomie regionalnym (wybór operatorów regionalnych na podstawie ustawy z dnia	ORE	90 dni kalendarzowych od dnia powierzenia ORE przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania realizacji działań w ramach modułu 3. na poziomie centralnym

	11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych)		
2	Składanie ofert na realizację działań w ramach modułu 3. na poziomie regionalnym	konsorcja	21 dni kalendarzowych od dnia ogłoszenia konkursu ofert na realizację działań w ramach modułu 3. na poziomie regionalnym
3	Rozpatrzenie ofert na realizację działań w ramach modułu 3. na poziomie regionalnym oraz opublikowanie informacji o operatorach regionalnych wybranych w województwach Przekazanie do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania informacji dotyczących wybranego w danym województwie operatora regionalnego	ORE	30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia konkursu ofert na realizację działań w ramach modułu 3. na poziomie regionalnym
4	Zawarcie z operatorami regionalnymi umów na realizację działań w ramach modułu 3. na poziomie regionalnym	ORE	w terminie wynikającym z procedury przetargowej
5	Przekazanie do ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania informacji dotyczących umów zawartych z operatorami regionalnymi	ORE	w terminie wynikającym z procedury przetargowej
6	Przekazanie do szkół listy operatorów regionalnych wybranych do realizacji działań w ramach modułu 3. na poziomie regionalnym	minister właściwy do spraw oświaty i wychowania	w terminie wynikającym z procedury przetargowej

7	Przekazanie operatorom regionalnym środków na realizację działań w ramach modułu 3. na poziomie regionalnym	ORE	w terminach określonych w umowach, o których mowa w lp. 4
8	Realizacja działań zgodnie z harmonogramem realizacji zadań określonym w umowach, o których mowa w lp. 4	operatorzy regionalni	do dnia 31 sierpnia 2027 r.
9	Przekazanie ORE sprawozdania rocznego z realizacji modułu 3. na poziomie regionalnym	operatorzy regionalni	za rok 2025 – do dnia 20 stycznia 2026 r. za rok 2026 – do dnia 20 stycznia 2027 r. za rok 2027 – do dnia 15 września 2027 r.
10	Przekazanie ORE sprawozdania końcowego z realizacji modułu 3. na poziomie regionalnym	operatorzy regionalni	do dnia 20 września 2027 r.

9.4. Sprawozdania roczne i sprawozdanie końcowe z realizacji Programu przyjmowane przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania

Minister właściwy do spraw oświaty i wychowania przyjmuje sprawozdania roczne z realizacji Programu oraz sprawozdanie końcowe z realizacji Programu.

Sprawozdania roczne z realizacji Programu są przyjmowane i publikowane na stronie Programu i na stronie internetowej www.efs.men.gov.pl odpowiednio:

- 1) sprawozdanie za 2025 r. – do dnia 31 marca 2026 r.;
- 2) sprawozdanie za 2026 r. – do dnia 31 marca 2027 r.;
- 3) sprawozdanie za 2027 r. – do dnia 30 listopada 2027 r.

Sprawozdanie końcowe z realizacji Programu jest przyjmowane i publikowane na stronie Programu i na stronie internetowej www.efs.men.gov.pl do dnia 31 grudnia 2027 r.

Jeżeli Program zostanie w pełni zrealizowany wcześniej niż z końcem roku szkolnego 2026/2027, sprawozdanie końcowe z realizacji Programu zastąpi sprawozdanie roczne z realizacji Programu za 2027 r.

10. DZIAŁANIA LEGISLACYJNE

W przypadku przyjęcia programu, o którym mowa w art. 90u ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, Rada Ministrów na podstawie art. 90u ust. 4 pkt 1 tej ustawy określa, w drodze rozporządzenia, szczegółowe warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży oraz innym grupom społecznym objętym programem, o którym mowa w art. 90u ust. 1 pkt 1 tej ustawy, formy i zakres tej pomocy oraz tryb postępowania w tych sprawach, uwzględniając w szczególności przedsięwzięcia sprzyjające eliminowaniu barier edukacyjnych, a także osoby i grupy osób uprawnione do pomocy. W związku z tym niezbędne jest wydanie rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowych warunków udzielania wsparcia w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży objętych Rządowym programem wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży „Przyjazna szkoła” w latach 2025–2027.

11. OBOWIĄZKI INFORMACYJNO-PROMOCYJNE

Wszystkie podmioty zaangażowane we wdrażanie Programu są obowiązane do wypełniania obowiązków informacyjno-promocyjnych dotyczących informowania społeczeństwa w odpowiedni sposób o korzystaniu z dofinansowania ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu.

Każdy podmiot zaangażowany we wdrażanie Programu jest obowiązany w szczególności do:

- 1) zamieszczenia informacji o otrzymaniu dofinansowania na swojej stronie internetowej (jeżeli ją posiada) oraz na profilu mediów społecznościowych,
- 2) odpowiedniego oznaczania wszystkich prowadzonych działań informacyjno-promocyjnych w Programie, dokumentów i materiałów wytworzonych w ramach realizacji zadań i podawanych do wiadomości publicznej oraz dla osób i podmiotów uczestniczących w Programie,
- 3) odpowiedniego oznaczania miejsca realizacji Programu
– zgodnie z wyjaśnieniami oraz informacjami, o których mowa w rozdziale 4.1. pkt 9, przygotowanymi dla podmiotów realizujących zadania w ramach Programu oraz zasadami opisanymi w Podręczniku wnioskodawcy i beneficjenta Funduszy Europejskich na lata 2021–2027 w zakresie informacji i promocji wydanym przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Podmioty odpowiedzialne za realizację obowiązków informacyjno-promocyjnych w poszczególnych modułach:

- moduł 1: wojewodowie oraz ministrowie właściwi prowadzący szkoły, inne organy prowadzące szkoły, szkoły,
- moduł 2: IBE-PIB, wojewodowie, operatorzy wojewódzcy,
- moduł 3: ORE, operatorzy regionalni.

SŁOWNIK POJĘĆ

Asystent – asystent, o którym mowa w art. 165 ust. 8a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, udziela osobom niebędącym obywatelami polskimi, podlegającym obowiązkowi szkolnemu albo obowiązkowi nauki, które nie znają języka polskiego albo znają go na poziomie niewystarczającym do korzystania z nauki, pomocy w kontaktach ze środowiskiem szkolnym, a także współdziała z ich rodzicami oraz ze szkołą.

Decyzję o zatrudnieniu asystenta podejmuje dyrektor szkoły. Zatrudnienie asystenta jest możliwe tylko w szkołach, ponieważ pomoc asystenta jest przeznaczona dla osób podlegających obowiązkowi szkolnemu albo obowiązkowi nauki, co uniemożliwia utworzenie takiego stanowiska w przedszkolach, innych formach wychowania przedszkolnego oraz oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych.

Asystent m.in. diagnozuje etapy szoku kulturowego i bariery adaptacji i integracji oraz podejmuje działania zapobiegawcze i naprawcze:

- 1) rozpoznaje językowe i kulturowe trudności w procesie adaptacji, włączania i integracji w wielokulturowej społeczności szkolnej;
- 2) współpracuje z rodziną i kadrą szkoły w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania przemocy, wykluczeniu i dyskryminacji;
- 3) wspiera spójne funkcjonowanie wielokulturowej społeczności szkolnej.

Asystent musi spełniać warunek niekaralności potwierdzony odpowiednią informacją z Krajowego Rejestru Karnego zgodnie z ustawą z dnia 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz. U. z 2024 r. poz. 1802 oraz z 2025 r. poz. 820).

Asystent ma status pracownika niepedagogicznego, do którego nie stosuje się przepisów ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2024 r. poz. 986 i 1871 oraz z 2025 r. poz. 620), która reguluje prawa i obowiązki nauczycieli. W szkołach prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego asystent posiada status pracownika samorządowego zatrudnionego na podstawie ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1135).

Kadra kierownicza szkół – dyrektorzy i wicedyrektorzy szkół oraz osoby zajmujące inne stanowiska kierownicze w szkole określone w statucie szkoły.

Kadry systemu oświaty – nauczyciele, specjaliści niebędący nauczycielami, asystenci, pracownicy niepedagogiczni, kadra kierownicza szkół, pracownicy organów prowadzących szkoły oraz pracownicy organów sprawujących nadzór pedagogiczny nad szkołami.

Nauczyciele – nauczyciele, wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni zatrudnieni w szkołach.

Operator regionalny – wybierane w trybie ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych konsorcjum, składające się z organizacji pozarządowej lub organizacji pozarządowych, o których mowa w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, oraz placówki doskonalenia nauczycieli lub placówek doskonalenia nauczycieli posiadających akredytację, o której mowa w art. 184 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, realizujące działania w ramach modułu 3. w danym województwie.

Operator wojewódzki – wybierane w trybie określonym w dziale II rozdziale 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie organizacja pozarządowa, o której mowa w art. 3 ust. 2 tej ustawy, lub organizacje pozarządowe, o których mowa w art. 3 ust. 2 tej ustawy, składające ofertę wspólną zgodnie z art. 14 ust. 2 tej ustawy, realizujące działania w ramach modułu 2. w danym województwie.

Podmioty zaangażowane we wdrażanie Programu – wojewodowie, ministrowie właściwi prowadzący szkoły, organy prowadzące szkoły inne niż minister właściwy (jednostki samorządu terytorialnego, osoby fizyczne i osoby prawne niebędące jednostkami samorządu terytorialnego), szkoły, Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy, Ośrodek Rozwoju Edukacji, operatorzy wojewódzcy, operatorzy regionalni.

Pracownicy organów prowadzących szkoły – pracownicy instytucji będących organami prowadzącymi szkoły, odpowiedzialni za realizację zadań organu prowadzącego określonych w przepisach prawa.

Pracownicy niepedagogiczni szkół – osoby niebędące nauczycielami, zatrudnione w szkołach, zajmujące się m.in. obsługą administracyjną, finansową i techniczną.

Pracownicy organów sprawujących nadzór pedagogiczny nad szkołami – osoby wykonujące zadania z zakresu nadzoru pedagogicznego, odpowiedzialne za monitorowanie jakości pracy szkół i nauczycieli, w szczególności kuratorzy oświaty, wizytatorzy.

Rodzice – rodzice, a także prawni opiekunowie dziecka oraz osoby (podmioty) sprawujące pieczę zastępczą nad dzieckiem.

Strona Programu – zakładka na stronie podmiotowej ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania: <https://www.gov.pl/web/edukacja>.

Szkoła – publiczna i niepubliczna szkoła podstawowa dla dzieci i młodzieży, o której mowa w art. 2 pkt 2 lit. a ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, publiczna i niepubliczna szkoła ponadpodstawowa dla dzieci i młodzieży, o której mowa w art. 2 pkt 2 lit. b ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (liceum ogólnokształcące, technikum, branżowa szkoła I stopnia, szkoła specjalna przysposabiająca do pracy), publiczna i niepubliczna szkoła artystyczna realizująca kształcenie ogólne w zakresie szkoły podstawowej, publiczna i niepubliczna szkoła artystyczna realizująca kształcenie ogólne w zakresie liceum ogólnokształcącego.

Środowisko szkolne lub społeczność szkolna – rozumiani łącznie: uczniowie, nauczyciele, w tym wychowawcy i inni pracownicy pedagogiczni szkoły, pracownicy niepedagogiczni zatrudnieni w szkole oraz rodzice.